

CRNA GORA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

IZVJEŠTAJ
O STANJU SISTEMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA
U CRNOJ GORI U 2024. GODINI

Podgorica, mart 2025. godine

SADRŽAJ

1.	<u>UVOD</u>	3
2.	<u>NORMATIVNE AKTIVNOSTI</u>	3
3.	<u>RESURSI SISTEMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA</u>	3
3.1.	<u>Ljudski resursi</u>	4
3.2.	<u>Materijalni resursi</u>	5
4.	<u>REALIZOVANE AKTIVNOSTI I IZVRŠAVANJE ZAKONA I DRUGIH PROPISA</u>	6
4.1.	<u>Stručno osposobljavanje i usavršavanje</u>	6
4.2.	<u>Planiranje u zaštiti i spašavanju</u>	6
4.3.	<u>Administrativni postupci</u>	6
4.4.	<u>Ostale aktivnosti iz osnovne nadležnosti</u>	7
4.5.	<u>Sprovođenje mjera zaštite i spašavanja</u>	11
4.5.1.	<u>Zaštita i spašavanje od zemljotresa</u>	11
4.5.2.	<u>Zaštita i spašavanje od požara i aktivnosti koje su realizovane tokom požarne sezone</u>	12
4.5.3.	<u>Zaštita i spašavanje od poplava</u>	14
4.5.4.	<u>Uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava (NUS)</u>	14
5.	<u>MEĐUNARODNA SARADNJA</u>	15
5.1.	<u>Proces pridruživanja Členu 136 Evropskoj uniji</u>	15
5.2.	<u>Saradnja sa NATO-om</u>	15
5.3.	<u>Mehanizam Unije za civilnu zaštitu – UCPM</u>	16
5.4.	<u>Programi i projekti</u>	16
5.4.1.	<u>Višekorisnički IPA program koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF</u>	16
5.4.2.	<u>Projekat RESCOMM – RESilient COMMunities (Otporne zajednice)</u>	18
5.4.3.	<u>Projekat “Strategija za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026”</u>	19
5.4.4.	<u>Projekat ROSES – Svijest o prekograničnom riziku na Zapadnom Balkanu</u>	21
5.4.5.	<u>Projekat „Zajednički odgovor“</u>	22
5.4.6.	<u>Projekat „Podrška implementaciji i monitoringu upravljanja vodama u Crnoj Gori“</u>	23
5.4.7.	<u>Projekat izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacijski sistem za šumske požare (NFFIS) i Smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)</u>	24
5.4.8.	<u>Projekat „Integralno upravljanje rizicima od poplava u proširenom slivu rijeke Drim (Crna Gora, Albanija i Sjeverna Makedonija)”</u>	26
5.4.9.	<u>Višekorisnički IPA program koji se odnosi na jačanje kapaciteta za upravljanje rizikom od zemljotresa i hitnih zdravstvenih situacija – IPA CARE</u>	26
5.4.10.	<u>Program – Sveobuhvatna analiza rizika od katastrofa i kapaciteta za reagovanje</u>	28
5.4.11.	<u>Projekat FloodNorthALB – Upravljanje složenim poplavama u Sjevernoj Albaniji kroz prekograničnu podršku zemlje domaćina i zajedničku saradnju</u>	28
5.4.12.	<u>Projekat SAFE-LAND – Ublažavanje rizika od poplava i klizišta putem vještačke inteligencije sa pogledom na ekstremne klimatske događaje</u>	29
5.4.13.	<u>Projekat SE RESILIENCE – Jačanje otpornosti na klimatske promjene u južnom Jadranu</u>	30
5.4.14.	<u>Projekat PRIMES – Sprečavanje rizika od suše stvaranjem otpornih zajednica u jadransko-jonskoj regiji (JJ regija)</u>	30
5.4.15.	<u>Projekat INERP – Projekat unapređenja prekograničnog odgovora na vanredne situacije</u>	31
5.4.16.	<u>Projekat InDiMaND – Integrisana mreža za upravljanje katastrofama u Dunavskom regionu</u>	32
5.4.17.	<u>Projekat LADY – Prekogranični pristup poboljšanju procjene rizika od klizišta korištenjem inventara klizišta zasnovanog na LIDAR-u</u>	33
5.4.18.	<u>Projekat ARIANNA – Unapređenje prirodnih rješenja za prevenciju od poplava i drugih klimatskih rizika u jadransko-jonskoj regiji</u>	34
5.4.19.	<u>Projekat “Razvijanje pametnih šuma”</u>	34

<u>5.4.20.</u>	<u>Projekat FIRE FREE MED (FRED) – Prilagođavanje klimatskim promjenama i prevencija rizika od požara na Mediteranu.....</u>	<u>36</u>
<u>5.4.21.</u>	<u>Program upravljanje požarima na otvorenom na Zapadnom Balkanu .....</u>	<u>36</u>
<u>5.5.</u>	<u>Ostale aktivnosti na polju regionalne i međunarodne saradnje.....</u>	<u>38</u>
<u>6.</u>	<u>BUDŽET .....</u>	<u>39</u>
<u>7.</u>	<u>OCJENA STANJA, ZADACI I PRIORITETI U 2025. GODINI .....</u>	<u>40</u>
<u>PRILOZI</u>	<u>.....</u>	<u>43</u>

1. UVOD

Izvještaj o stanju sistema zaštite i spašavanja u 2024. godini predstavlja prikaz aktivnosti i rezultata sprovedenih i ostvarenih u okviru sistema zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine u Crnoj Gori. Te su aktivnosti imale za cilj unapređenje sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori kroz njegovo normativno uređenje, izradu planske dokumentacije, sprovođenje mjera zaštite i spašavanja prilikom događanja različitih vrsta hazarda, prije svega šumskih požara i poplava, osposobljavanje i usavršavanje subjekata zaštite i spašavanja, realizaciju različitih programa i projekata u oblasti zaštite i spašavanja i smanjenja rizika od katastrofa, sprovođenje inspekcijskog nadzora, kao i jačanje međunarodne, bilateralne, regionalne i prekogranične saradnje i unapređenje saradnje sa nadležnim institucijama EU, UN i NATO-a.

2. NORMATIVNE AKTIVNOSTI

U oblasti zaštite i spašavanja dugoročne ključne aktivnosti usmjerene su na stalno normativno uređenje sistema zaštite i spašavanja, usklađivanje sa pravnom tekovinom EU, izradu strateških i razvojnih dokumenata, jačanje međunarodne, bilateralne, i prekogranične saradnje i dr.

Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a pripremio je, a nadležni organi su donijeli sljedeća dokumenta i propise:

Strategija za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026 – donesena na sjednici Vlade Crne Gore, 1. novembra 2024. godine. Izradu Strategije podržala je EU (DG ECHO, kroz poziv za „Pojedinačne grantove državama za upravljanje rizikom od katastrofa (Track 1)”)¹. Glavni cilj Strategije je sprovođenje aktivnosti na prevenciji i smanjenju rizika od katastrofa i jačanju otpornosti na pojavu novih rizika, kao i jačanje kapaciteta društva i državnih/lokalnih institucija u odgovoru na različite vrste prirodnih i od strane čovjeka izazvanih katastrofa, sa posebnim akcentom na ranjive grupe i rodnu odgovornost. Strategija će unaprijediti kapacitete Crne Gore za sprovođenje aktivnosti koje se odnose na upravljanje rizicima od katastrofa i obezbijediti efikasniju prevenciju, pripravnost i reagovanje u slučaju katastrofa, dok će istovremeno snažno podržavati nacionalnu implementaciju pet ciljeva Unije za otpornost na katastrofe.

Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita i obrascu licence za izradu planova zaštite i spašavanja privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika („Službeni list CG“, broj 64/24).

Pravilnik o standardnim operativnim postupcima („Službeni list CG“, broj 36/24).

Naredba o zabrani prodaje i upotrebe pirotehničkih sredstava razreda II – petardi („Službeni list CG“, broj 102/24).

3. RESURSI SISTEMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Veoma važnu komponentu sistema zaštite i spašavanja predstavljaju ljudski i materijalni kapaciteti koji se koriste za efikasnu zaštitu i spašavanje stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine od elementarnih nepogoda, većih i drugih nesreća.

---

¹ Više o Strategiji za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026 u potpoglavlju 5.4.

Kvalitet odgovora sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori u značajnoj mjeri određuje mogućnost angažovanja raspoloživih ljudskih i materijalnih kapaciteta, kako operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje, tako i državnih organa, organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave, privrednih društava, preduzetnika i drugih pravnih i fizičkih lica.

Bez obzira što uspostavljeni sistem zaštite i spašavanja omogućava angažovanje svih raspoloživih resursa na području Crne Gore, oni nijesu uvijek dovoljni, tako da se sistem, u slučaju potrebe, oslanja i na međunarodne resurse, prije svega resurse država iz okruženja, država članica Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i NATO-a.

U ovom dijelu izvještaja predstavljeni su ljudski i materijalni resursi sistema zaštite i spašavanja kojima su subjekti raspolagali u 2024. godini.

3.1. Ljudski resursi

U Direktoratu za zaštitu i spašavanje, na kraju 2024. godine bilo je zaposleno 128 izvršilaca, od kojih je pripadnica ženskog pola – 50 (39.06%), a pripadnika muškog pola – 78 (60.94%).

U kvalifikacionoj strukturi zaposlenih u Direktoratu za zaštitu i spašavanje sa stepenom magistar/master je 24 službenika, odnosno 18.75%, zaposlenih sa stepenom VIII nivo je 70 službenika odnosno 54.69%, zaposlenih sa stepenom VI nivo je 4 službenika, odnosno 3.13%, sa stepenom V nivo je zaposlen 1 službenik, odnosno 0.78%, dok je zaposlenih sa stepenom IV1 nivo 29 službenika, odnosno 22.66 %.

U Direktoratu za zaštitu i spašavanje što se tiče radnog iskustva 18 državnih službenika imaju radno iskustvo do 10 godina, 33 državnih službenika imaju radno iskustvo 10-20 godina, 42 državnih službenika imaju radno iskustvo 20-30 godina i preko 30 radnog iskustva ima 35 državnih službenika.

U odnosu na starosnu dob državnih službenika zaposlenih u Direktoratu za zaštitu i spašavanje, 15 ili 11.71% državnih službenika je u starosnoj dobi 26-35 godina, u starosnoj dobi 36-45 godina je 39 ili 30.4%, 28 državnih službenika ili 21.8% je u starosnoj dobi 46-55 godina, 45 državnih službenika ili 35.1% je u starosnoj dobi preko 56 godina. Ispod 25 godina je jedan državni službenik ili 0.78%.

Oslonac operativnog odgovora na sve vrste nesreća čine službe zaštite i spašavanja² koje su organizovane u svim opštinama na području Crne Gore, osim u opštinama Tuzi i Zeta.

U formiranim službama ima ukupno 811 zaposlenih, od kojih 619 radi u operativnom dijelu (581 zaposleni je u stalnom radnom odnosu, dok 38 zaposlenih radi po ugovoru), a u administrativnom dijelu zaposlen je 192 službenik (148 zaposlenih je u stalnom radnom odnosu, dok 44 radi po ugovoru)³. Od ukupno 811 zaposlenih, 759 je muškaraca (93,59%), dok su 52 žene (6,41%).

U službama zaštite i spašavanja u 2024. godini najviše zaposlenih bilo je sa III i IV nivoom obrazovanja, i to 613 pripadnika⁴. Kada je u pitanju starosna struktura pripadnika operativnog dijela službi zaštite i spašavanja najviše je pripadnika od 25 do 45 godina. Napominjemo da u operativnom dijelu ima 25 pripadnika koji imaju preko 55 godina⁵.

² Intervencije opštinskih službi zaštite i spašavanja u 2024. godini date su u Prilogu broj 1.

³ Kadrovska struktura službi zaštite i spašavanja u 2024. godini data je Prilogu broj 2.

⁴ Stepenn obrazovanja zaposlenih u službi zaštite i spašavanja u 2024. godini data je u Prilogu broj 3

⁵ Starosna struktura službi zaštite i spašavanja u 2024. godini data je u Prilogu broj 4.

Na osnovu člana 65 Zakona o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, br. 13/07, 32/11, 54/16, 146/21 i 3/23), Ministarstvo unutrašnjih poslova zaključuje ugovore sa **specijalističkim jedinicama za zaštitu i spašavanje**. Ministarstvo unutrašnjih poslova ima zaključene ugovore sa Gorskom službom spašavanja Crne Gore i Savezom radio amatera, kao i Memorandum o saradnji sa Crvenim krstom Crne Gore od 2021. godine.

Kada su u pitanju **dobrovoljna vatrogasna društva**, na području Crne Gore sa dugom tradicijom djeluju dobrovoljna vatrogasna društva u opštinama Tivat (DVD Krtoli) i Kotor (DVD „Bogoljub Brezić“ Perast). U opštini Herceg Novi djeluju tri dobrovoljna vatrogasna društva „Bijela“, „Luštica“ i „Prijevor“, a u opštini Tivat pored DVD Krtoli, postoje još dva dobrovoljna vatrogasna društva DVD „Boka“ i DVD Tivat. U Nikšiću djeluju DVD Trubjela, DVD Župa i DVD Vojnik.

Preduzetne jedinice za zaštitu i spašavanje, kao vrsta operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje, veoma su važne zbog neophodnosti pružanja prvog odgovora prilikom događanja elementarne nepogode, druge i veće nesreće u privrednom društvu, drugom pravnom licu ili kod preduzetnika. Preduzetne jedinice su organizovane u Luci Bar, aerodromima Tivat i Podgorica, Luštici Bay, Elektroprivredi Crne Gore AD Nikšić i Monteputu d.o.o. Podgorica.

Jedina funkcionalna operativna jedinica formirana na državnom nivou, jeste **jedinica za gašenje požara iz vazduha**. Direkcija – Avio-helikopterska jedinica vrši poslove koji se odnose na sprovođenje preventivnih i operativnih aktivnosti i postupanja za zaštitu i spašavanje građana i materijalnih dobara iz vazduha. U Direkciji – Avio-helikopterska jedinica na kraju 2024. godine bio je zaposlen 21 službenik, jedna žena (4.76%) i 20 muškaraca (95.24%), i to: dva vazduhoplovna inženjera, jedan rukovodilac za upravljanje sistemom sigurnosti u vazдушnim operacijama, šest pilota helikoptera, tri pilota aviona, šest vazduhoplovnih tehničara, jedan magacioner i dva spasioca. Prosjek starosne strukture u Direkciji – Avio-helikopterska jedinica je 47.3 godina. Tokom 2024. godine, po ugovoru o djelu bilo je angažovano četiri lica.

3.2. Materijalni resursi

Materijalno-tehničko opremanje svih subjekata zaštite i spašavanja uslov je za izgradnju efikasnog i integrisanog sistema zaštite i spašavanja koji će biti u stanju dugoročno da djeluje i u najvećoj mjeri odgovori na različite vrste hazarda, a sve u cilju smanjenja njihovih posljedica.

Objekti u kojima su smještene službe zaštite i spašavanja u Podgorici, Baru, Ulcinju, Herceg Novom, Cetinju, Šavniku, Andrijevici, Žabljaku, Beranama, Mojkovcu, Danilovgradu, Gusinju, Plavu, Plužinama u značajnoj mjeri ispunjavaju neophodne uslove za smještaj pripadnika i tehničke službi zaštite i spašavanja, za razliku od objekata službi zaštite i spašavanja u Bijelom Polju, Kotoru, Petnjici, Budvi, Pljevljima, Nikšiću, Kolašinu, Tivtu i Rožajama gdje to pitanje nije još uvijek adekvatno riješeno⁶.

Opremljenost službi zaštite i spašavanja varira od opštine do opštine. Na osnovu statističkih podataka prosječna starost lične zaštitne opreme je 8,5 godina. Lična zaštitna oprema koju posjeduju službe zaštite i spašavanja dotrajala je u većini opština na sjeveru Crne Gore.

U opštinskim službama za zaštitu i spašavanje ima ukupno 246 vozila, od toga je 145 vatrogasno-spasilačkih vozila ispravno i u punom kapacitetu, a ostalih tehnički ispravnih vozila je 64. Ukupno je neispravno 37 vozila.

Jedinica za gašenje požara iz vazduha raspolaže sa tri aviona za gašenje požara tipa AT-802/802A. Podršku jedinici za gašenja požara iz vazduha obezbjeđuju dva helikoptera Direkcije –

⁶ Smještajni kapaciteti službi zaštite i spašavanja u 2024. godini dati su u Prilogu broj 5.

Avio-helikopterska jedinica tipa ABell-412 i ABell-212 za izviđanje i lociranje požara, kao i za transport timova za gašenje požara. Tokom 2024. godine bili su operativni jedan protivpožarani avion i dva helikoptera.

Dobrovoljna vatrogasna društava imaju ukupno oko 300 dobrovoljnih vatrogasaca i raspolažu sa dvadesettri vatrogasno-spasilačka vozila i četiri putnička. Direktor za zaštitu i spašavanje MUP-a kroz svoje aktivnosti permanentno podstiče trend formiranja novih dobrovoljnih vatrogasnih društava kroz različite vidove pomoći kao npr. obuke, doniranje opreme, uključivanje u terenske vježbe njihovih pripadnika i sl.

Sistem radio veza koji se upotrebljava u sistemu zaštite i spašavanja treba dalje unapređivati, prije svega, neophodno je izvršiti uvezivanje radio sistema Tetra sa Jedinicom za gašenje požara iz vazduha. Tetra sistem se koristi u Direktoratu za zaštitu i spašavanje, kao nezavisan sistem radio veza.

4. REALIZOVANE AKTIVNOSTI I IZVRŠAVANJE ZAKONA I DRUGIH PROPISA

Najbitnije aktivnosti u 2024. godini bile su usmjerene na sprovođenje mjera zaštite i spašavanja, stručno osposobljavanje i usavršavanje subjekata zaštite i spašavanja, izradu planova zaštite i spašavanja, realizaciju programa i projekata, jačanje međunarodne, bilateralne, regionalne i prekogranične saradnje, unapređenje saradnje sa nadležnim institucijama EU, NATO, UN itd.

4.1. Stručno osposobljavanje i usavršavanje

Službenici Direktorata za zaštitu i spašavanje, tokom 2024. godine, pohađali su značajan broj obuka preko organizacione jedinice MUP-a, koja je nadležna za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika i namještenika (obuke preko Uprave za ljudske resurse), ali i značajan broj obuka i treninga iz oblasti zaštite i spašavanja u sklopu mnogobrojnih programa, projekata, inicijativa itd (ukupno je kroz 18 obuka obučeno 94 službenika).

Takođe, u 2024. godini obučeno je 117 pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje kroz 6 obuka.

4.2. Planiranje u zaštiti i spašavanju

Direktor za zaštitu i spašavanje dao je saglasnost na 92 preduzetna plana za zaštitu i spašavanje od požara, 4 preduzetna plana zaštite i spašavanja od poplava, jednu saglasnost na preduzetni plan zaštite i spašavanja od odronjavanja i klizanja tla, kao i 26 preduzetnih planova zaštite i spašavanja od zemljotresa.

4.3. Administrativni postupci

U oblasti **upravnog rješavanja**, na osnovu zahtjeva, donijeto je ukupno 2681 rješenja, dozvola, odobrenja, evidencija, saglasnosti i mišljenja, upućeno 678 zahtjeva prema nadležnim ministarstvima radi izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme.

Doneseno je:

- 367 saglasnosti na mjere zaštite od požara;

- 45 mišljenja na nacrt urbanističko-tehničkih uslova;
- 8 rješenja o odbijanju davanja saglasnosti na mjere zaštite od požara;
- 27 mišljenja na lokaciju objekata za prodaju pirotehničkih sredstava;
- 320 rješenja o prevozu naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene;
- 10 rješenja o obustavi prevoza naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene;
- 18 rješenja o odbijanju prevoza naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene;
- 126 saglasnosti za prevoz naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene Ministarstvu ekonomskog razvoja;
- upućeno 226 zahtjeva Ministarstvu vanjskih poslova u cilju izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme;
- upućeno 226 zahtjeva Ministarstvu odbrane u cilju izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme;
- upućeno 226 zahtjeva Ministarstvu ekonomskog razvoja u cilju izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme;
- 22 mišljenja Ministarstvu ekonomskog razvoja za uvoz/izvoz eksplozivnih materija;
- 1061 rješenje o prevozu eksplozivnih materija pri unutrašnjem prevozu/ uvozu/ izvozu/ tranzitu;
- 333 rješenja za nabavku eksplozivnih materija;
- 22 saglasnosti za prevoz radioaktivnih materijala i izvora jonizujućeg zračenja;
- 1 dozvola za stavljanje u promet eksplozivnih materija;
- 1 dozvola za vršenje djelatnosti miniranja;
- 1 dozvola za promet eksplozivnih materija;
- 1 dozvola za proizvodnju eksplozivnih materija na mjestu upotrebe;
- 62 rješenja o izvođenju javnog vatrometa;
- 60 rješenja za prevoz pirotehničkih sredstava;
- 157 uvjerenja za utovar/istovar opasnih materija;
- 39 ADR sertifikata za vozače koji prevoze opasne materije.

4.4. Ostale aktivnosti iz osnovne nadležnosti

Poslove inspeksijskog nadzora u okviru nadležnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova vrše inspektori Direkcije za inspeksijski nadzor u skladu sa zakonom kojim je uređen inspeksijski nadzor i posebnim zakonima i propisima u oblasti zaštite i spašavanja, prevoza opasnih materija, proizvodnje, prometa, nabavke, skladištenja i upotrebe eksplozivnih materija, skladištenja, držanja, prometa, rukovanja i upotrebe zapaljivih tečnosti i gasova i dr, a u skladu sa godišnjim planom i dinamikom rada.

Izvršeno je 468 inspeksijskih nadzora u 2024. godini.

Inspeksijski nadzori po subjektima nadzora:

- Proizvodni, skladišni i prodajni objekti eksplozivnih materija.....	27
- Skladišta i objekti za promet zapaljivih tečnosti i gasova.....	108
- Skladišta i prodajni objekti boja i lakova.....	12
- Ustanove (obrazovne, zdravstvene i dr).....	111
- Ugostiteljski objekti.....	56
- Otvoreni prostori (parkovi, dvorišta javnih ustanova i dr.).....	34
- Garaže za putničke automobile.....	1

- Opštinski organi.....3
- Ostali subjekti nadzora.....116

Sačinjeno:

- Ukupan broj inspekcijskih pregleda/akata/službenih zabilješki i dr.....468
- Broj zapisnika o izvršenom inspekcijskom pregledu 384
- Broj službenih zabilješki i dr. akti 39
- Broj donijetih rješenja.....12
- Zaključaka o obustavljanju postupka protiv subjekta nadzora 226
- Broj izjavljenih žalbi na rješenje inspektora 1
- Ostale upravne mjere i radnje.....190

Direkcija 112 – Operativno komunikacioni centar 112 (OKC 112) Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a je na jedinstveni evropski broj za hitne slučajeve „112“, od 1. januara do 31. decembra 2024. godine, primila 210.000 poziva i imali 17.236 aktivnih slučajeva od kojih 8.529 za policijsku nadležnost, 6.686 za Hitnu pomoć, 1.870 za Službe zaštite i spašavanja i 151 iz nadležnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje.

Posebno ističemo akcije traganja i spašavanja u planinama, kojima koordinira OKC 112, a kojih je u 2024. godini bilo 50 i u kojima su spašene 83 osobe (66 stranih državljana i 17 crnogorskih državljana). Takođe, u ovim akcijama imali smo 4 smrtno stradala strana državljana.

Avio-helikopterska jedinica (AHJ), u periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine, izvršavala je zadatke vezano za trenažno letjenje, obuke, učešće na vježbama, traganje i spašavanje, transport povrijeđenih lica, letove za potrebe Uprave policije, kao i zadatke gašenja požara iz vazduha. Ukupna količina vode izbačena iz protivpožarnog aviona AT-802 i iz helikoptera AB 412 za pomenuti period iznosi 1.147 tona. Tokom protivpožarne sezone avion je gasio požare u Glavnom gradu Podgorici, Prijestonici Cetinje i opštinama: Berane, Pljevlja, Nikšić, Zeta, Budva, Tivat, Tuzi, Kotor, Danilovgrad, Bar i Žabljak.

AHJ – svi vazduhoplovi	Ostvareni nalet	Broj letova
Ukupno avion	167:55	489
Ukupno helikopteri	255:05	803
Ukupno AHJ	423:00	1.292

Tabela 1: Nalet i broj letova vazduhoplova Avio-helikopterske jedinice u 2024. godini.

Organizacija za održavanje vazduhoplova ME.145.0004 i organizacija za obezbjeđivanje kontinuirane plovidbenosti ME.CAMO.0004 Avio-helikopterske jedinice u kontinuitetu je obezbjeđivala ispravnost i kontinuiranu plovidbenost vazduhoplova, kao i izradu i reviziju priručnika, koji su u upotrebi u Avio-helikopterskoj jedinici, a koje odobrava Agencija za civilno vazduhoplovstvo.

Realizovani su sljedeći postupci javnih nabavki i obuke:

- Remont dva motora i jednog propelera za protivpožarne avione;
- Servisiranje helikoptera AB 212;
- Nabavka tehničke dokumentacije za vazduhoplove i motore;
- Nabavka opreme za gašenje požara – vedro, kacige i sajla za nastavlanje, vrijednosti 67.556,40 eura;
- Nabavka opreme za helikopter za traganje i spašavanje, vrijednosti 67.439,35 eura;

- Nabavka opreme za održavanje vazduhoplova, vrijednosti 157.149,80 eura;
- Obuka pilota helikoptera na simulatoru;
- Obuka dvojice vazduhoplovnih tehničara za održavanje protivpožarnih aviona;
- Obuka tehničkog pilotskog osoblja u rukovanju i održavanje vozila za vuču helikoptera;
- Obuka tehničkog osoblja u održavanju spoljne dizalice;
- Obuka tehničkog i pilotskog osoblja za rad na sistemu Simplex za gašenje požara iz vazduha helikopterom.

Tokom 2024. godine realizovane su i sljedeće veoma značajne aktivnosti:

Obilježen je 11. februar, Dan jedinstvenog evropskog broja za hitne situacije „112”. Povodom ovog dana, realizovane su aktivnosti promocije broja “112” i Dana 112 kroz različite medijske nastupe, tekstove i saopštenja. Takođe, u sva tri centra, u Podgorici, Bijelom Polju i Baru su primljeni učenici nižih razreda osnovnih škola u cilju edukacije i upoznavanja sa jedinstvenim evropskim brojem za hitne situacije “112”.

Obilježen je 1. mart – Dan zaštite i spašavanja u Crnoj Gori i Međunarodni dan civilne zaštite. Ovom prilikom dodijeljene su nagrade i priznanja učesnicima zaštite i spašavanja za doprinos u razvoju sistema zaštite i spašavanja. Povodom ovog dana realizovane su edukativne prezentacije u osnovnim školama (ukupno 7) u Beranama, Andrijevici, Plavu, Gusinju, Baru i Budvi sa akcentom na dominantne rizike u Crnoj Gori, a govorilo se i o postupanju u slučaju požara i zemljotresa i obavezama škola u slučaju požara i zemljotresa. Održana je vježba evakuacije jedne osnovne škole u Bijelom Polju, kao i pokazna vježba gašenja požara na otvorenom u Beranama. Takođe, održane su edukativne prezentacije u resursnim centrima u Podgorici.

Sproveden je i veliki broj aktivnosti tokom aprila mjeseca, koje su bile posvećene podsjećanju na razarajući zemljotres koji je pogodio Crnu Goru u aprilu 1979. godine i odnosile su se na podizanje svijesti građana i djece o smanjenju rizika od zemljotresa. Tim povodom realizovano je sljedeće: održane su edukativne radionice na temu „Prekogranična saradnja sa akcentom na zemljotrese i požare“ i podijeljeni flajeri o zaštiti od zemljotresa, u JU Obrazovni centar u Plužinama i u OŠ „Pavle Kovačević“ u Nikšiću; kroz prezentaciju „Kako se pripremiti i ponašati tokom i poslije zemljotresa“, u saradnji sa Zavodom za hidrometeorologiju i seizmologiju izvršena je edukacija učenika i građana Tivta i podijeljeni im flajeri o zaštiti od zemljotresa na trgu ispred opštine Tivat; edukativne prezentacije i vježbe evakuacije održane su u osnovnim školama u Beranama, Petnjici, Andrijevici i Murinu; u saradnji sa Zavodom za hidrometeorologiju i seizmologiju održane su radionice na temu „Sve što nismo znali o zemljotresima i šta raditi kada se dogode“, u Beranama i Ulcinju i podijeljen edukativni materijal na ovu temu; edukativna radionica nastavnog i vannastavnog osoblja realizovana je u OŠ „Anto Đedović“ u Baru.

Povodom obilježavanja 13. oktobra – Međunarodnog dana smanjenja rizika od katastrofa organizovano je niz aktivnosti od kojih izdvajamo organizovanje pokaznih vježbi evakuacije u obrazovnim ustanovama (ukupno 19), i to: u Nikšiću – dvije osnovne škole, u Šavniku i Plužinama – obrazovni centri, u Beranama jedna srednja škola i pet osnovnih, u Bijelom Polju tri osnovne škole, u Herceg Novom dvije osnovne škole, u Pljevljima dvije osnovne škole i u Baru tri osnovne škole. Takođe, u dječijem vrtiću u Zagoriću održana je vježba evakuacije, uz prisustvo RTVCG koja je u okviru jutarnjeg programa uživo prenosila samo sprovođenje vježbe.

Sprovedeno je više kampanja u organizaciji i realizaciji područnih jedinica za zaštitu i spašavanje sa ciljem podizanja svijesti građana o opasnostima od požara, poplava,

zemljotresa i drugih nepogoda, kao i značajan broj vježbi evakuacije nastavnog i vannastavnog osoblja i učenika osnovnih i srednjih škola. U decembru je realizovan niz aktivnosti – edukativne radionice o sistemu zaštite i spašavanja u Crnoj Gori i vježbe evakuacije nastavnog i vannastavnog osoblja i učenika u osam osnovnih škola u Beranama (3), Petnjici (1), Andrijevići (1), Rožajama (1), Gusinju (1) i Plav (1). Vježba evakuacije nastavnog i vannastavnog osoblja i učenika sprovedena je i u jednoj osnovnoj školi u Bijelom Polju.

Organizovane su edukacije zaposlenih u školskim i predškolskim ustanovama, resursnim centrima i Domu Mladost u Bijeloj za sprovođenje međupredmetne oblasti *Obrazovanje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa*, u saradnji sa Zavodom za školstvo. Edukaciju je pohađalo ukupno 169 vaspitača, nastavnika i osoblja ovih ustanova.

Realizovana je napredna obuka za rukovanje robotičkim sistemom za 8 polaznika (2 iz Službe zaštite i spašavanja Glavnog grada, 3 iz Službe zaštite i spašavanja Bar i 3 iz Direktorata za zaštitu i spašavanje), od 12. do 18. maja 2024. godine na poligonima Training centra za zaštitu i spašavanje u Rogamima.

Pokazna vježba na temu „*Požar u prihvatilištu na Božaju – sa posljedicama po život i zdravlje – BOŽAJ 2024*“, realizovana je 13. decembra 2024. godine. Pored službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje u vježbi su učestvovali i službenici Direktorata za bezbjednosno-nadzorne poslove, Direktorata za upravne poslove i Uprave policije, kao i predstavnici Međunarodne organizacije za migracije (IOM), FRONTEx-a, Službe zaštite i spašavanja Glavnog grada Podgorice i Crvenog krsta Crne Gore.

Direktorat za zaštitu i spašavanje je u toku 2024. godine, u skladu sa odredbama Pravilnika o programu i načinu polaganja drugog stručnog ispita za rad u državnim organima („Službeni list CG“, broj 18/15), organizovao polaganje drugog stručnog ispita za rad u državnim organima u oblasti zaštite i spašavanja. Tokom 2024. godine, organizovano je pet ispitnih rokova za polaganje drugog stručnog ispita za rad u državnim organima u oblasti zaštite i spašavanja. Ukupno je bilo prijavljeno 164 kandidata. Svi prijavljeni kandidati su i položili ovaj ispit.

Ministar unutrašnjih poslova je Rješenjem 01 broj 078/22-32959 od 6. oktobra 2022. godine obrazovao Komisiju za pripremu javnog konkursa za raspodjelu sredstava fonda sredstava za zaštitu i spašavanje i vrednovanje projekata za zaštitu i spašavanje. Na sastanku, koji je održan 22. novembra 2024. godine, Komisija je vrednovala predloge projekata koji su dostavljeni za finansiranje na osnovu javnog konkursa i utvrdila predlog za raspodjelu sredstava fonda sredstava za zaštitu i spašavanje za 2024. godinu. Na javni konkurs za raspodjelu sredstava podnešeno je 29 predloga projekata od kojih je Komisija izabrala 9 kojima je raspodijeljeno 123.752,88 eura. Komisija je Rang listu i Predlog za raspodjelu sredstava fonda sredstava za zaštitu i spašavanje dostavila ministru unutrašnjih poslova, koji je donio Odluku o raspodjeli tih sredstava 5. decembra 2024. godine. Ugovor o načinu isplate i korišćenju sredstava, izvještavanju i nadzoru nad realizacijom projekta potpisan je sa dobitnicima sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje, 24. decembra 2024. godine. Korisnici sredstava za 2024. godinu su: Opština Bijelo Polje za projekat „*Nabavka zaštitne opreme (vatrogasne opreme, potkape, rukavice, čizme) za gašenje požara za vatrogasce Službe zaštite i spašavanja Bijelo Polje*“, 13.864,18 eura; Opština Ulcinj za projekat „*Nabavka kompresora visokog pritiska za punjenje izolacionih aparata i boce za izolacione disajne aparate*“, 13.878,70 eura; Opštinska organizacija Crvenog krsta Kolašin za projekat „*Nabavka opreme za tim volontera spasioca Crvenog krsta Kolašin u zimskim uslovima i na uređenim ski stazama*“, 14.000,00 eura; Opština Žabljak

za projekat „*Podizanje stepena opremljenosti Službe zaštite i spašavanja Žabljak*“, 13.915,00 eura; Prijestonica Cetinje za projekat „*Boce za izolacione aparate za zaštitu disajnih organa*“, 14.000,00 eura; Opština Bar za projekat „*Povećanje operativne sposobnosti Službe zaštite i spašavanja za reagovanje u slučaju spašavanja i gašenja požara u objektima, podrumskim prostorijama i podzemnim garažama*“, 13.700,00 eura; JP za Nacionalne parkove Crne Gore za projekat „*Uspostavljanje sistema ranog otkrivanja i blagovremenog suzbijanja šumskih požara u NP Biogradska gora*“, 14.000,00 eura; D&D ing d.o.o. Berane za projekat „*Obučeni i opremljeni građanin – spasilac šumskog bogatstva*“, 12.645,00 eura i Savez radio amatera Crne Gore za projekat „*Adaptacija i oprema za brze veze u vanrednim situacijama*“, 13.750,00 eura.

Praćena je realizacija projekata koji su se finansirali iz sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje za 2023. godinu.

Održana je X konferencija Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa.

Učestvovalo se u projektu ažuriranja Nacionalnog plana za implementaciju Stokholmske konvencije o postojanim organskim zagađivačima (POPs).

Demonstracija i pokazna vježba na poligonu u Rogamima, u kontejnerima za obuku za gašenje požara zatvorenog prostora, održane su 19. aprila 2024. godine. Na demonstraciji i vježbi učestvovalo je 33 predstavnika službi zaštite i spašavanja, i to: iz Glavnog grada Podgorice, Prijestonice Cetinje i opština Ulcinj, Budva i Danilovgrad.

Učestvovalo se na 5. sastanku proširene radne grupe za poplave u okviru Drim FRM projekta, povodom pripreme Plana upravljanja rizicima od poplava u Drimskom slivu, 26. septembra 2024. godine u Skadru, kao i na 6. sastanku Ekspertske radne grupe za zaštitu od poplava u basenu rijeke Drim, u Skoplju, 12. decembra 2024. godine.

Službama za zaštitu i spašavanje Glavnog grada Podgorice i opština Plužine, Žabljak, Berane, Kolašin, Mojkovac, Danilovgrad i Nikšić ustupljena su materijalno-tehnička sredstva za zaštitu i spašavanje.

Učestvovalo se na treningu za obuku profesionalaca za TDG-transport opasne robe, 6. decembra 2024. godine, u Luci Bar. Učesnici treninga bili su predstavnici iz svih službi i institucija povezanih sa TDG.

4.5. Sprovođenje mjera zaštite i spašavanja

Kontinuirano je praćeno stanje zaštite i spašavanja na teritoriji Crne Gore sa stanovišta ugroženosti od elementarnih nepogoda, većih i drugih nesreća sa akcentom na šumske požare, tokom ljetnje požarne sezone, i poplave, prije svega, na teritoriji opštine Šavnik. U vezi s tim vršeni su preventivni i operativni obilasci terena. Nabavljeno je i 200 naprtnjača, koje su smještene u magacinskim prostorima Direktorata za zaštitu i spašavanje.

4.5.1. Zaštita i spašavanje od zemljotresa

Tokom ranih jutarnjih sati 14. marta 2024. godine, Sektor za seizmologiju Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju, registovao je jak potres u oblasti Golije, sjeverozapadni dio Crne Gore, čija je jačina u hipocentru iznosila 5.3 jedinice Rihtera. Zemljotres se dogodio u 4 časa i 6 minuta po lokalnom vremenu, 5 km jugozapadno od Čarođa (Mjesna zajednica Krstac, teritorija opštine Nikšić) na dubini od 15 km. Intenzitet ovog zemljotresa u epicentru iznosio je VII jedinica Merkalija i mogao je izazvati određene materijalne štete u epicentralnom području, kako je i kasnije

potvrđeno izvještajima sa terena. Zemljotres se osjetio na cijelom području Crne Gore i širem okruženju. Službenici Direktorata za zaštitu i spašavanje – Područne jedinice za zaštitu i spašavanje Nikšić su zajedno sa službenicima Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju, 17. marta 2024. godine obišli teren u epicentralnom području, obišli oštećene objekte i razgovarali sa mještanima. Nastavljeno je praćenje stanja na području pogođenom zemljotresom.

4.5.2. Zaštita i spašavanje od požara i aktivnosti koje su realizovane tokom požarne sezone

Pripremajući se za period pojačane požarne opasnosti u 2024. godini, Direktorat za zaštitu i spašavanje je u saradnji sa ostalim subjektima sistema zaštite i spašavanja, kao i prethodnih godina, realizovao niz preventivnih aktivnosti, kako bi što spremnije dočekali požarnu sezonu.

U tom pogledu, vršeni su inspekcijski nadzori, upućivani dopisi kojima je subjektima sistema zaštite i spašavanja ukazano na obaveze sprovođenja zakona iz ove oblasti, održavani su sastanci i realizovani značajni programi i projekti. Inspektori za zaštitu i spašavanje u kontinuitetu su vršili nadzor nad sprovođenjem Zakona o zaštiti i spašavanju, a naročito u periodu pripreme za nastupajuću požarnu sezonu 2024. godine. Njihove aktivnosti najviše su se odnosile na kontrolu i nadzor javnih preduzeća koja gazduju parkovima i zelenim površinama u svim opštinama u Crnoj Gori, kao i javnim preduzećima koja gazduju šumama u Crnoj Gori (Uprava za gazdovanje šumama i lovištima Crne Gore, JP za Nacionalne parkove itd.). Shodno odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju i Nacionalnom planu zaštite i spašavanja od požara definisan je način koordiniranja i rukovođenja ministarstava, organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave i privrednih društava na sprovođenju mjera i aktivnosti zaštite i spašavanja od požara na otvorenom prostoru. Na taj način preciziran je način saradnje među institucijama nadležnim za djelovanje u slučaju nastanka požara na otvorenom prostoru. Takođe, održan je sastanak sa komandirima službi zaštite i spašavanja radi što bolje pripreme i adekvatnog postupanja za vrijeme požarne sezone.

Direktorat za zaštitu i spašavanje je podsjetio lokalne samouprave koje nijesu izradile svoje planove za zaštitu i spašavanje od požara da to učine u najkraćem roku, a opštine koje su ih donijele da je potrebno da vrše njihovo redovno ažuriranje. Posebno se insistira na izradi planova zaštite i spašavanja od požara kod privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika jer broj izrađenih planova još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou.

Takođe, traženo je od svih u sistemu zaštite i spašavanja da obavijeste Direktorat za zaštitu i spašavanje, o raspoloživim materijalnim i ljudskim resursima uz apostrofiranje napretka u odnosu na prethodnu godinu, kao i da dostave imena odgovornih lica za sprovođenje mjera zaštite od požara sa ažuriranim brojevima telefona i mejl adresama.

U sklopu priprema za požarnu sezonu sprovedena je nacionalna terenska vježba na temu gašenja šumskih požara i požara na otvorenom prostoru, 17. maja 2024. godine u Rogamima. Na vježbi su učestvovali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a i vatrogasci-spasioci iz službi zaštite i spašavanja Glavnog grada Podgorice, Prijestonice Cetinje i opština Ulcinj, Bar, Tivat i Berane. Ukupno 20 učesnika. Ovo je bila odlična prilika za provjeru postupanja različitih subjekata sistema zaštite i spašavanja sa lokalnog i nacionalnog nivoa, kada je u pitanju reagovanje u slučaju požara.

Sprovedena je kampanja podizanja svijesti građana o prevenciji i zaštiti od požara, pod nazivom „Mjesec zaštite od požara“. Kampanju su sproveli službenici područnih jedinica za zaštitu i spašavanje u saradnji sa opštinskim službama zaštite i spašavanja. Organizovani su info dani u vidu info punktova na gradskim trgovima i u vidu edukativnih predavanja u obrazovnim

ustanovama, gde su uz razgovor, građanima i učenicima podijeljeni informativno-edukativni flajeri „Bezbjednosna uputstva za šumske požare”. Jedna od aktivnosti u kampanji su bile i vježbe evakuacije obrazovnih ustanova u slučaju požara. U sklopu ove kampanje realizovano je sljedeće:

Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Podgorica. Kampanja u vidu info dana, gdje se razgovaralo sa građanima i dijelili flajeri u vidu bezbjednosnih uputstava o zaštiti od šumskih požara, održala se na trgovima u Glavnom gradu Podgorici, Prijestonici Cetinje i opštinama Danilovgrad, Kolašin, Zeta i Tuzi.

Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Nikšić. Sprovedena je kampanja u mjesnoj zajednici Grahovo, kao i realizovala vježba evakuacije u slučaju požara u OŠ „Olga Golović”, 5. juna 2024. godine; na Trgu slobode u Nikšiću održana je kampanja u vidu info punkta, 6. juna 2024. godine, dok se 7. juna 2024. godine realizovala posjeta osnovnim školama „Olga Golović“, „Ratko Žarić“ i „Luka Simonović“, gdje se razgovaralo sa učenicima i nastavnim osobljem na temu prevencije i zaštite od požara i podijelila bezbjednosna uputstva o zaštiti od šumskih požara u vidu flajera. Kampanja u vidu info punkta u opštini Šavnik sprovedena je 10. juna 2014. godine, a u opštini Plužine, 12. juna 2024. godine.

Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Berane. Kampanja u vidu info dana, gdje se razgovaralo sa građanima i dijelili flajeri u vidu bezbjednosnih uputstava o zaštiti od šumskih požara, održala se 30. maja 2024. godine u Gusinju, 5. juna 2024. godine u Petnjici, 7. juna 2024. godine u Plavu, 10. juna 2024. godine u Andrijevići, 12. juna 2024. godine u Beranama i 13. juna 2024. godine u Rožajama.

Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Pljevlja. Kampanja je sprovedena na Gradskom trgu u Pljevljima, 13. juna 2024. godine i na Gradskom trgu na Žabljaku i na Crnom jezeru, 20. juna 2024. godine. Takođe, organizovana je i realizovana obuka u rukovanju protivpožarnim aparatima za nastavno osoblje OŠ „Radoje Tošić“ u Pljevljima i sprovedena obuka nastavnog osoblja OŠ „Boško Buha“ u Pljevljima o načinu postupanja u slučaju požara i u rukovanju protivpožarnim aparatima, 29. maja 2024. godine.

Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Herceg Novi. Kampanja je organizovana na Rivi Pine u Tivtu, 10. juna 2024. godine i na ulazu u Stari grad Kotor, 11. juna 2024. godine i na njoj su osim građana prisustvovali i predstavnici lokalne samouprave. Turističkoj organizaciji Herceg Novi distribuirani su flajeri “Šumski požari – Bezbjednosna uputstva” kako bi isti bili postavljeni po turističkim info punktovima. Flajeri su dostavljeni i JUK Herceg Fest kako bi bili postavljeni na ulazu u hercegnovske tvrđave Forte Mare i Kanli Kula, te na taj način dostupni građanima i turistima.

Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Bijelo Polje. Kampanja je sprovedena u Mojkovcu, 17. maja 2024. godine i u Bijelom Polju, 30. maja 2024. godine. U okviru kampanje, koja je organizovana na trgovima, podijeljen je promotivni materijal, razgovaralo se sa građanima i ukazalo na rizike od požara i važnost preventivnog djelovanja.

Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Bar. U sklopu kampanje, 6. juna 2024. godine realizovana su dva info-punkta u Baru i Pečuricama; 7. juna 2024. godine dva info-punkta u Sutomoru i Virpazaru; 11. juna 2024. godine dva info-punkta u Budvi i Petrovcu; 13. juna 2024. godine info punkt u Vladimiru (Opština Ulcinj) i 14. juna 2024. godine info punkt u Ulcinju – urbani dio grada.

Važno je istaći da su pripremajući se za požarnu sezonu, sve opštine sa povećanim požarnim rizikom imale obavezu održavanja sastanaka opštinskih timova za zaštitu i spašavanje

radi preciznog definisanja svih obaveza subjekata sistema zaštite i spašavanja na lokalnom nivou, kao i procedura njihovog angažovanja.

Tokom požarne sezone kontinuirano se pratilo stanje zaštite i spašavanja u opštinama, obilazio teren, razmjenjivale informacije i u saradnji sa subjektima zaštite i spašavanja pružala logistika i učestvovalo u koordinaciji aktivnosti na gašenju požarima zahvaćenog područja.

Dron tim Direktorata za zaštitu i spašavanje aktivno je učestvovao u sprovođenju preventivnih i operativnih mjera za zaštitu i spašavanje, te prikupljanju informacija. Pored toga vršeno je više potraga za nestalim licima.

Dakle, pripremajući se za požarnu sezonu, preduzeto je niz preventivnih mjera i radnji, koje su rezultirale boljim i kvalitetnijim odgovorom svih subjekata u sistemu, kada je u pitanju zaštita i spašavanje od požara.

4.5.3. Zaštita i spašavanje od poplava

Vremenske nepogode koje su zahvatile opštinu Šavnik tokom noći 3. na 4. oktobar 2024. godine, pričinile su veliku materijalnu štetu. Naime, selo Sirovac je bilo u kritičnom stanju od izlivanja rijeke Tušinje. U brojnim selima lokalni putevi su bili oštećeni ili je voda odnijela puteve. Zbog ogromne količine padavina, došlo je do izlivanja rijeke Komarnice i Grabovice što je napravilo velike štete u selu Komarnica i na teritoriji Parka prirode Dragišnica i Komarnica. Službenici Direktorata za zaštitu i spašavanje – Područne jedinice za zaštitu i spašavanje Nikšić u kontinuitetu su pratili stanje na terenu. Ministar unutrašnjih poslova i zajednički tim Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a i Ministarstva odbrane obišao je ugroženo područje, gdje su zajedno sa rukovodstvom opštine Šavnik analizirali stanje, predlagali i dogovorili dalje aktivnosti kojima bi se djelovalo u saniranju posljedica, čemu se i pristupilo u narednom periodu.

4.5.4. Uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava (NUS)

Službenici Odsjeka za NUS realizovali su 276 aktivnosti iz svoje nadležnosti i tom prilikom je prikupljeno preko 18 tona NUS-a. U 11 slučajeva vršeno je uništavanje NUS-a na licu mjesta iz razloga što je isti bio nestabilan za pomjeranje i transport. Pored toga u 87 slučajeva vršena je asistencija službenicima Uprave policije za transport predmeta krivičnih djela, koji sadrže eksplozivna sredstva. U 29 slučajeva vršena je asistencija službenicima Forenzičkog centra za vještačenje predmeta krivičnih djela, dok je u dva slučaja vršena asistencija službenicima Uprave carina za skeniranje brodskih kontejnera za koje se sumnjalo da prevoze nedozvoljena eksplozivna sredstva u Luci Bar.

U 11 situacija vršena su podvodna prikupljanja NUS-a, dok je u tri slučaja vršeno podvodno uništavanje NUS-a.

Na osnovu zahtjeva Glavnog grada Podgorica vršena je pretraga brda Gorica u cilju pronalazjenja zaostalog NUS-a, dok je ista aktivnost realizovana po zahtjevu opštine Nikšić za potrebe izgradnje platoa i parking prostora.

U 17 slučajeva vršena je asistencija službenicima Uprave policije za transport oružja iz područnih jedinica u centralni magacin.

Tokom godine su realizovana tri projekta koja je finansirala Vlada SAD u saradnji sa Međunarodnim povjerilačkim fondom (ITF) – Ljubljana. U okviru tih projekata čija je ukupna vrijednost bila blizu 1.000.000,00 američkih dolara izvršeno je uništavanje prikupljenih 17 tona NUS-a; u sklopu magacinskih prostora u Rogamima izgrađen je asfaltni plato ukupne površine

1500 m² sa pripadajućom natkrivenom konstrukcijom koja će služiti za smještaj materijalno-tehničkih sredstava i dijela NUS-a; opremanje kontejnerima koji su namijenjeni za kancelarijski i sanitarni prostor, te postrojenjem za pranje i održavanje opreme. Takođe, realizovana je i nabavka opreme za rad sa NUS-om. U sklopu kontrole realizacije projekata izvršena je posjeta od strane predstavnika Vlade SAD i ITF-a.

Otpočeli su razgovori za nastavak projekata i saradnje sa ITF-om i Vladom SAD za nabavku vozila i opreme za NUS, nastavak uništavanja NUS-a, kao i adaptacije magacina Rogame.

Takođe, otpočeli su razgovori sa predstavnicima Ministarstva saobraćaja i Monteputa u vezi pregledanja trase autoputa Mateševo – Andrijevića, a u cilju uklanjanja zaostalog NUS-a radi bezbjednog izvođenja radova.

5. MEĐUNARODNA SARADNJA

U okviru međunarodne saradnje u 2024. godini realizovan je veliki broj aktivnosti na ovom polju, kao i na ispunjavanju obaveza u okviru pregovaračkih poglavlja za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji. Ove aktivnosti odnosile su se, prije svega, na učešće u radu radnih grupa za pregovaračka poglavlja, izradu izvještaja o napretku i drugih dokumenta, učešće na raznim seminarima, konferencijama, kursovima, obukama, štabnim i terenskim vježbama, realizaciju velikog broja programa i projekata, koji su podržani od strane EU, UN i drugih međunarodnih organizacija, pružanje humanitarne pomoći itd.

5.1. Proces pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji

Po pitanju evropskih integracija učestvovalo se u radu pregovaračkih radnih grupa za Pregovaračka poglavlja 1 – Sloboda kretanja robe, 14 – Saobraćajna politika, 27 – Životna sredina i klimatske promjene, 30 – Vanjski odnosi i 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika. Izrađen je Prilog iz nadležnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje za izradu I Priloga Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2024. godinu, za period od 15. juna 2023. do 1. aprila 2024. godine, kao i Prilog za izradu II priloga Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2024. godinu, za period od 1. aprila do 1. septembra 2024. godine. Takođe, vršeno je i ocjenjivanje CELEX-a, a radilo se i na izradi Nacrta programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2025-2026 (PPCG 2025-2026).

Kada je u pitanju Pregovaračko poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promjene naglašavamo da smo ispunili preostalo mjerilo za potpoglavlje civilna zaštita – *uspostavljen je CECIS sistem – Zajednički sistem komunikacije i informisanja u vanrednim situacijama*, 15. februara 2024. godine, čime je u potpunosti ispunjena naša obaveza u ovom pretpristupnom procesu.

5.2. Saradnja sa NATO-om

Predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje učestvovali su na sastancima Grupe za civilnu zaštitu (CPG) u okviru Komiteta za civilno planiranje u vanrednim situacijama (CEPC), gdje se kroz razmjenu mišljenja i stavova vrši analiza pojedinačne i kolektivne bezbjednosti iz domena civilnog odgovora u slučaju kriza, kao i stanja iz dijela civilno-vojne saradnje.

Učestvovalo se i u planskim aktivnostima u vezi organizacije štabne vježbe „Upravljanje kriznim situacijama (CMX) 2025“, koja će se održati od 13. do 18. marta 2025. godine na nivou

svih članica NATO-a, radi testiranja kolektivnog odgovora kroz aktivaciju kataloga mjera za odgovor na krize.

Takođe, vršilo se i ažuriranje stanja u dijelu NATO ciljeva sposobnosti, koji se odnose na podršku u složenim kriznim situacijama.

5.3. Mehanizam Unije za civilnu zaštitu – UCPM

U okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (UCPM) realizovan je veliki broj aktivnosti, i to: Evropski forum civilne zaštite (4. i 5. jun 2024. godine, Brisel); sastanak generalnih direktora za civilnu zaštitu (24. i 25. april 2024. godine, Brisel); sastanci Komiteta za civilnu zaštitu (četiri sastanka održana u Briselu); sastanci NTC-Nacionalnih trening koordinatora (dva sastanka, 13. jun 2024. godine – online sastanak i NTC sastanak, 25-28. novembar 2024. godine, Budimpešta); radionica organizovana u okviru predsjedavanja Belgije Savjetom EU na temu boljeg pozicioniranja Mehanizma Unije za civilnu zaštitu u sistemu upravljanja rizicima EU (22-24. januar 2024. godine, Antwerpen, Belgija); početni sastanak za sve korisnike 15 projekata nagrađenih 2023. godine po pozivu UCPM-2023-TRACK1-IBA – Tehnička pomoć za upravljanje rizicima od katastrofa (Track 1); online sastanak na temu Tehnička pomoć za podnošenje predloga za finansiranje projekata sa tematikom koja se odnosi na smanjenje rizika od katastrofa (Track 1); Četvrta radionica za EUCP i UNDAC timove TL (6-10. oktobar 2024. godine, Barselona, Španija); sastanci Radne grupe Mreže znanja za upravljanje rizicima od katastrofa (UCPKN DRM) za nauku i planiranje (3. jun 2024. godine, Brisel i 18. septembar 2024. godine); Podrška timu Centra za koordinaciju odgovora na vanredne situacije (ERCC) u slučaju šumskih požara 2024. godine (11-13. avgust 2024. godine, Brisel); online sastanak – Predstavljanje revidirane verzije Smjernica EU za Podršku zemlje domaćina (16. maja 2024. godine); online modul obuke: Kurs u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu: NAT – Uvod u Mehanizam Unije za civilnu zaštitu za osoblje iz nacionalnih službi za civilnu zaštitu i upravljanje katastrofama; radionica u okviru predsjedavanja Mađarske Savjetom EU na temu „Unapređenje sigurnosti u slučaju poplava u Evropi” (8-10. jul 2024. godine, Budimpešta); online sastanak „6th Scenario Building“ inicijative u okviru člana 10 Odluke br. 1313/2013/EU; sastanak Programa naučenih lekcija UCPM (26. i 27. septembar 2024. godine, Brisel) i online sastanak na temu „Stres test – Plan kontinuiteta poslovanja“ (3. oktobar 2024. godine).

5.4. Programi i projekti

5.4.1. Višekorisnički IPA program koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF

Završilo se sa realizacijom **Višekorisničkog IPA programa koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF**. Program se implementirao od 15. novembra 2020. godine do 30. aprila 2024. godine, a države korisnice programa bile su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Srbija i Turska. Konzorcijum koji je implementirao program činili su: Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije (DPC) – vodeći partner, Uprava Republike Slovenije za civilnu zaštitu i humanitarnu pomoć (URSZR), švedska Agencija za vanredne situacije (MSB), Generalni inspektorat za vanredne situacije MUP-a Rumunije (IGSU), Vatrogasno-spasilačka brigada Moravsko-šleskog regiona (FRB-MSR), APELL Nacionalni centar za upravljanje katastrofama iz Rumunije i italijanska istraživačka

fondacija za praćenje stanja životne sredine (CIMA Research Foundation). Ukupan budžet programa iznosio je 5 miliona eura. Opšti cilj programa bio je jačanje regionalne saradnje i razmjena najboljih praksi iz oblasti zaštite od poplava i šumskih požara, podrška zemljama korisnicama programa u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU i pomoć u dostizanju standarda i praksi EU u oblasti civilne zaštite/zaštite i spašavanja.

Program se sastojao od dvije komponente:

Komponenta 1 (poplave): poboljšati pravni i institucionalni okvir vezano za EU Direktivu o poplavama (“EUFD”) i institucionalnu saradnju među svim akterima uključenim u realizaciju EUFD;

Komponenta 2 (šumski požari): poboljšati prevenciju, pripremljenost i kapacitet za pružanje odgovora na šumske požare na nacionalnom, regionalnom i EU nivou.

Program je imao sedam radnih paketa, podijeljenih na dvije komponente:

1.1: Povećati kapacitet za izradu Planova upravljanja rizikom od poplava na osnovu dobrih praksi država članica EU i u skladu sa EUFD.

1.2: Izgradnja kapaciteta za izradu zajedničkih prekograničnih Planova upravljanja rizicima od poplava.

1.3: Izrada postupaka i sporazuma za uključivanje ranog upozoravanja u lokalne/nacionalne planove zaštite i spašavanja.

2.1: Pružanje tehničke podrške za izradu procjena rizika i sposobnosti upravljanja rizicima za šumske požare.

2.2: Uspostaviti, opremiti i obučiti module civilne zaštite za gašenje šumskih požara sa zemlje u skladu sa Aneksom II *Sprovedbena odluka Komisije kojom se utvrđuju pravila za sprovođenje Odluke broj 1313/2013/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu* i ukidanje *Odluke Komisije 2004/277/EZ, Euratom i 2007/606/EZ, Euratom (2014/762/EU)*.

2.3: Uspostaviti prekogranične protokole i koncept podrške zemlje domaćina (HNS) shodno *EU Smjernicama za Podršku zemlje domaćina*, sa ciljem osiguranja brzog i efikasnog raspoređivanja modula civilne zaštite u slučaju šumskih požara.

2.4: Organizovati regionalne štabne i terenske vježbe za razvijene module sa učešćem istih tipova modula iz država učesnica Mehanizama Unije za civilnu zaštitu.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Nabavljena je oprema za zaštitu i spašavanje od šumskih požara za modul civilne zaštite za gašenje šumskih požara, vrijednosti 85.094,77 €.

Realizovan je trening za modul civilne zaštite za gašenje šumskih požara, od 19. do 21. februara 2024. godine, u Trening centru za zaštitu i spašavanje u Podgorici, gdje je sproveden teorijski dio obuke, dok je praktični dio obuke sproveden u mjestu Rogami na poligonima Trening centra za zaštitu i spašavanje. Na istoj lokaciji 21. februara 2024. godine sprovedena je i pokazna vježba na kojoj su polaznici provjerili stečena znanja – gašenje šumskih požara. Na obuci je učešće uzelo 25 vatrogasaca – spasilaca iz Službi zaštite i spašavanja Glavnog grada Podgorice, Prijestonice Cetinje, Ulcinja, Bara, Budve, Kotora, Tivta, Herceg Novog, Danilovgrada, Pljevalja i Berana, a sprovedli su je instruktori iz Trening centra u Igu iz Republike Slovenije.

Sprovedene su dvije studijske posjete (Rim i Ostrava) na teme koje se odnose na upravljanje rizikom od poplava na osnovu dobrih praksi država članica EU i u skladu sa EU Direktivom o poplavama i izradu zajedničkih prekograničnih Planova upravljanja rizicima od poplava.

- ✓ Prva studijska posjeta na temu „Upravljanje rizicima od poplava“, održala se, od 6. do 8. februara 2024. godine, u Rimu. Posjeta se realizovala u okviru Radnog paketa

1.1 Povećati kapacitet za izradu Planova upravljanja rizikom od poplava na osnovu dobrih praksi država članica EU i u skladu sa EU Direktivom o poplavama – komponenta 1 (poplave). Na studijskoj posjeti iz Crne Gore učestvovala su dvije predstavnice Direktorata za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova, dvije predstavnice Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i predstavnik Uprave za vode.

- ✓ Druga studijska posjeta na temu „Prekogranična saradnja u upravljanju rizicima od poplava“ realizovana je 20. i 21. februara 2024. godine, u Ostravi (Republika Češka). Posjeta je predstavljala posljednju aktivnost u okviru Radnog paketa 1.2: Izgradnja kapaciteta za izradu zajedničkih prekograničnih Planova upravljanja rizicima od poplava – komponenta 1 (poplave). Iz Crne Gore na ovom događaju su učestvovala dvije predstavnice Direktorata za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova, dvije predstavnice Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i predstavnik Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore.

Sprovedena je regionalna terenska vježba na temu gašenja šumskih požara, od 18. do 22. marta 2024. godine u Skoplju (Sjeverna Makedonija), na kojoj je učestvovao Crnogorski modul/tim za gašenje šumskih požara, koga su sačinjavali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje, Crvenog krsta Crne Gore, službi zaštite i spašavanja i predstavnik Uprave policije. Tim je brojao 30 članova. Direktor za zaštitu i spašavanje imao je na vježbi i dva evaluatora. Takođe, dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje učestvovala su u VIP Programu vježbe.

U JU Srednjoj građevinsko-geodetskoj školi „Inž. Marko Radević“, u Podgorici, 22. aprila 2024. godine, upriličena je završna ceremonija povodom uspješno realizovanog likovnog takmičenja srednjih škola na temu smanjenja rizika od šumskih požara, koje je organizovano u okviru ovog programa. Na ceremoniji su dodijeljeni sertifikati učesnicima – školskim timovima (učenicima i mentorima), kao i plaketa pobjedničkom timu iz Srednje građevinsko-geodetske škole „Inž. Marko Radević“. Pobjednički crtež je reprodukovano kao mural na zidu u dvorištu škole. Ovo takmičenje predstavljalo je pilot projekat za koji su odabrane četiri srednje škole, tri iz Podgorice (JU Stručna medicinska škola, JU Srednja ekonomska škola „Marko Vešović“ i JU Srednja građevinsko-geodetska škola „Inž. Marko Radević“) i jedna iz Bara (JU Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola). Za takmičenje su formirani školski timovi sa mentorima, kojih je bilo ukupno sedam (četiri tima je imala Građevinsko-geodetska škola, dok su preostale tri škole učestvovala sa po jednim timom). Na terenskoj vježbi koja je sprovedena, u martu 2024. godine, u Skoplju, kao posmatrači, učestvovala su četiri učenika i profesorica – mentorka iz srednjih škola koje su učestvovala u ovom takmičenju. Takođe, direktor pobjedničke škole i dva učenika iz pobjedničkog tima učestvovali su na završnom sastanku IPA FF programa u Briselu.

Završni sastanak IPA FF programa održan je 28. i 29. maja 2024. godine u Briselu.

5.4.2. Projekat RESCOMM – RESilient COMMunities (Otporne zajednice)

Direktorat za zaštitu i spašavanje, opština Danilovgrad (vodeći partner), Sarajevska regionalna razvojna agencija i Kantonalna uprava civilne zaštite Sarajevo realizovali su projekat **RESCOMM – RESilient COMMunities (Otporne zajednice)**, koji se implementirao u okviru

Programa prekogranične saradnje BiH – Crna Gora, od 1. maja 2022. godine do 31. jula 2024. godine.

Ukupna vrijednost projekta iznosila je 557.900,79 €, od čega je Evropska unija finansirala 467.000 € (83,71 %). Budžet Direktorata za zaštitu i spašavanje iznosio je 95.000,00 €.

Glavne aktivnosti na projektu bile su: adaptacija potkrovlja Regionalnog trening centra u Danilovgradu i nabavka opreme za ovaj regionalni centar, nabavka opreme za 5 manje razvijenih opština u Crnoj Gori, nabavka lične zaštitne opreme za vatrogasce-spasioce u Danilovgradu, izrada Analize, Preporuka i Vodiča za zajedničke intervencije u nesrećama, organizacija treninga za vatrogasce-spasioce, sprovođenje zajedničke terenske vježbe i izrada promotivnog materijala.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Realizovane su dvije obuke na temu „*Spašavanje na brzim vodama-RESCUE3*”, za 19 pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje (od 27. do 31. maja 2024. godine i od 3. do 7. juna 2024. godine, u Sarajevu, Bosna i Hercegovina).

Sprovedena je prekogranična terenska vježba na temu spašavanja od požara, hemijskog akcidenta i spašavanja na brzim vodama, 3. jula 2024. godine u Beranama. Vježba je imala za cilj provjeru i primjenu znanja i vještina spasilaca stečenih u okviru raznih obuka održanih u okviru projekta, testiranje interoperabilnosti i saradnje između timova, upotrebu novih i savremenih tehnologija i opreme (dronovi i multifunkcionalni robotički sistem) i korišćenje vazduhoplova za gašenje požara (helikopter Bell 412 i avion air-tractor 802A Avio-helikopterske jedinice). Iz Crne Gore, na vježbi su učestvovali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, Uprave policije, Crvenog krsta Crne Gore i predstavnici 15 službi zaštite i spašavanja (Mojkovac, Kolašin, Bijelo Polje, Pljevlja, Kotor, Tivat, Herceg Novi, Plužine, Nikšić, Šavnik, Žabljak, Berane, Rožaje, Plav i Gusinje). Takođe, na vježbi je učestvovao i dio modula za gašenje šumskih požara – GFFF koji je formiran, opremljen i obučen u okviru Višekorisničkog IPA programa koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF. Ukupan broj učesnika iz Crne Gore bio je 105. Terenskoj vježbi prethodila je štabna vježba koja je sprovedena 2. jula 2024. godine i na njoj su testirani lokalni i nacionalni kapaciteti za odgovor na požare i druge hazarde i uvježbane procedure traženja i primanja pomoći bilateralnim putem. Takođe, na Aerodromu Berane, 3. jula 2024. godine, održana je obuka za 20 pripadnika službi zaštite i spašavanja iz Rožaja, Petnjice, Andrijevica i Berana za desantiranje na nepristupačne terene u cilju gašenja požara, kao i punjenja aviona za gašenje požara vodom iz cistijerni.

5.4.3. Projekat “Strategija za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026”

Strategija za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026, izrađena je u okviru projekta EU (DG ECHO, kroz poziv za „Pojedinačne grantove državama za upravljanje rizikom od katastrofa (Track 1)”).

Ukupna vrijednost Ugovora o grantu iznosila je 371.462,27 €, od čega je Evropska unija finansirala 352.889,15 € (95%) i sve je opredijeljeno za Crnu Goru, jer se projekat realizovao isključivo u Crnoj Gori.

Izrada Strategije započela je 1. januara 2024. godine i trajala je 12 mjeseci.

Pravni osnov za izradu ove strategije nalazi se u Zakonu o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG”, br. 13/07, 32/11, 54/16, 146/21 i 3/23) gdje je u članu 37 utvrđeno da Ministarstvo

unutrašnjih poslova predlaže strategiju u oblasti zaštite i spašavanja, a članom 36 da Vlada donosi strategiju u oblasti zaštite i spašavanja.

Sastavni dio strategije je i Akcioni plan aktivnosti (APA) za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030. godine, koji predstavlja operativni dokument čijom realizacijom će se unaprijediti oblast smanjenja rizika od katastrofa. U njemu su definisani strateški i operativni ciljevi, kao i aktivnosti koje utiču na realizaciju operativnih ciljeva. U narednih šest godina planirana je realizacija 112 aktivnosti za čiju realizaciju je potrebno 76.059.307,70 eura od čega je za očekivati da će više od polovine potrebnih sredstava biti obezbijeđeno iz stranih donacija.

Vlada Crne Gore je na 55. sjednici, održanoj 1. novembra 2024. godine, usvojila Strategiju za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026⁷.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Formirana je Radna grupa za izradu dokumenta i pripremljeno Uputstvo za izradu Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026. Početni – Start up sastanak, održan je od 13. do 15. februara 2024. godine u Petrovcu. Na sastanku su predstavljene projektne aktivnosti, koje će se realizovati u narednom periodu, formirane su tri Radne podgrupe kojima su podijeljena zaduženja, kao i definisani rokovi za ispunjavanje zadatah zaduženja. Takođe, na sastanku su prisustvovali i predstavnici kancelarije UNDP-a u Crnoj Gori;

Početni – kick off sastanak, održan je od 13. do 15. marta 2024. godine u Briselu.

Prvi Tehnički sastanak, održan je 19. marta 2024. godine u Podgorici. Sastanak je bio prilika da se prezentuju realizovane aktivnosti, te je u obliku 9 prezentacija predstavljeno šta je sve postignuto od Start up sastanka na kojem su i data zaduženja svim radnim podgrupama, te rokovi u kojima je za očekivati da aktivnosti budu realizovane. Sveobuhvatan zaključak sastanka je da su svi rokovi ispoštovani i da je za očekivati da će se projektne aktivnosti odvijati planiranim tokom. Na sastanku su prisustvovali i predstavnici kancelarije UNDP-a i UNICEF-a u Crnoj Gori.

Prvi Konsolidacioni sastanak, održan je od 24. do 26. aprila 2024. godine, u Budvi.

Drugi Tehnički sastanak, održan je 31. maja 2024. godine u Podgorici, na kojem je predstavljena konačna verzija tekstualnog dijela Strategije, kao i radna verzija Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030. godine. Na sastanku je i ekspert iz kancelarije UNDP-a predstavio zaključke analize Nacrta strateškog dokumenta.

Na sajtu Ministarstva unutrašnjih poslova objavljen je Poziv za javnu raspravu o Nacrtu Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026, 10. juna 2024. godine. U okviru postupka javne rasprave organizovana su tri okrugla stola u Beranama, Podgorici i Baru.

Treći tehnički sastanak, održan je 27. juna 2024. godine u Podgorici, na kojem je predstavljen finalni tekstualni dio Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030. godine, kao i radna verzija Akcionog plana za sprovođenje Strategije za period 2025-2026. godine. Prisutnima se obratio i predstavnik kancelarije UN-a za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i centralnu Aziju i u obliku prezentacije predstavio Završni izvještaj grupe eksperata na Nultu verziju Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030.

---

⁷ <https://www.gov.me/dokumenta/a9cef7cc-015d-4433-a86c-38bba3357126>

Drugi konsolidacioni sastanak, održan je od 9. do 11. oktobra 2024. godine, u Sutomoru. Sastanku je prisustvovala i predstavica kancelarije UN-a za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i centralnu Aziju, koja je predstavila više nego pozitivne zaključke eksperata nakon analize ovog strateškog dokumenta.

Završni sastanak projekta, održan je 27. novembra 2024 godine, u Podgorici. Na sastanku je predstavljen finalni dokument, dok je koordinator projekta u obliku prezentacije prikazao kako je tekao ovaj dvanaestomjesečni proces izrade dokumenta.

U decembru je završen proces dizajniranja i štampanja Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026, kao i prevođenje dokumenta na engleski jezik.

5.4.4. Projekat ROSES – Svijest o prekograničnom riziku na Zapadnom Balkanu

Završilo se sa realizacijom projekta **ROSES – Svijest o prekograničnom riziku na Zapadnom Balkanu (Cross Border Risk Awareness in Western Balkans)**, koji se sprovodio u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (Poziv za podnošenje predloga projekata – Prevencija i pripremljenost), od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2024. godine. Koordinator projekta bio je Univerzitet Zapadna Makedonija iz Republike Grčke, a partneri Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine – Sektor za zaštitu i spašavanje, Direkcija za zaštitu i spašavanje Republike Sjeverne Makedonije, Generalni sekretarijat za civilnu zaštitu Ministarstva za klimatske krize i civilnu zaštitu Republike Grčke, Evropski univerzitet Kipar, Agencija za civilnu zaštitu Ministarstva odbrane Republike Albanije, nevladina organizacija Centar za razvoj i demokratizaciju institucija – CDDI iz Republike Albanije i firma za tehnologije geoprostornih informacija iz Republike Grčke.

Glavni ciljevi projekta ROSES bili su podizanje i jačanje svijesti o riziku od katastrofa, razmjena najboljih praksi i komunikacija o riziku kroz sprovođenje aktivnosti u okviru koncepta Podrške zemlje domaćina (HNS) u prekograničnom području, osnaživanje lokalnih zajednica za zajedničko smanjenje i upravljanje rizikom od katastrofa, unapređenje bilateralnih sporazuma u oblasti zaštite i spašavanja, uključivanje ranjivih grupa u aktivnosti zaštite i spašavanja, jačanje svijesti o riziku od katastrofa u obrazovanim ustanovama, uvođenje inovativnih procesa u oblast zaštite kulturnog nasljeđa itd.

Ukupna vrijednost projekta iznosila je 540.649,00 €, od čega je Evropska unija finansirala 459.551,20 €. Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje iznosila su 62.086,75 €, od čega je EU finansirala 52.773,73 € (85%).

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Radionice na temu „*Podrška zemlje domaćina i bilateralni ugovori o saradnji u oblasti zaštite i spašavanja*“ održane su 30. januara 2024. godine, u Tirani (Republika Albanija), od 12. do 14. juna 2024. godine, u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), od 11. do 14. septembra 2024. godine, u Ohridu (Republika Sjeverna Makedonija) i 1. i 2. oktobra 2024. godine, u Kastoriji (Republika Grčka).

Radionica na temu „*Podrška zemlje domaćina i bilateralni ugovori o saradnji u oblasti zaštite i spašavanja*“, održana je u Podgorici, od 16. do 18. aprila 2024. godine. Na radionici su pored projektnih partnera iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije, Grčke i predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, učestvovali i predstavnici institucija iz Crne Gore koje su od značaja za sistem zaštite i spašavanja i

prekograničnu saradnju u smanjenju rizika od katastrofa (Uprava policije, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, Crveni krst Crne Gore i službe zaštite i spašavanja iz Bara i Ulcinja). Ova radionica omogućila je razmjenu informacija, podataka, znanja, najboljih praksi, iskustava i naučenih lekcija o zajedničkim prekograničnim rizicima od katastrofa, aktivnostima na sprovođenju bilateralnih sporazuma o saradnji u oblasti zaštite i spašavanja i implemetaciji procedura Podrške zemlje domaćina (HNS) u prekograničnim područjima. Učesnici radionice su se saglasili da je potrebno nastaviti sa jačanjem prekogranične, bilateralne i regionalne saradnje na smanjenju rizika od katastrofa kroz sprovođenje zajedničkih preventivnih aktivnosti, kao i kroz unapređenje kapaciteta za odgovor na sve vrste rizika. Takođe, upriličena je posjeta Operativno-komunikacionom centru 112 Direktorata za zaštitu i spašavanja MUP-a u Baru, kao i službama zaštite i spašavanja u Baru i Ulcinju, gdje su se učesnici upoznali sa njihovim nadležnostima, aktivnostima i ulogom u sistemu zaštite i spašavanja. Učesnici radionice imali su priliku i da posjete područja u opštini Ulcinj, koja su pod rizikom od poplava sa prekograničnim uticajem. Takođe, u Ulcinju je sprovedena kampanja podizanja svijesti građana i djece na temu smanjenja rizika od zemljotresa.

Završni sastanak projektnih partnera, 4. i 5. decembra 2024. godine u Larnaki paralelno sa Nikozija forumom za smanjenje rizika od katastrofa.

Posjeta studenata i profesora sa Fakulteta za geografiju iz Skadra i projektnih partnera iz Agencije za civilnu zaštitu Albanije i NVO Centar za razvoj i demokratizaciju institucija – CDDI iz Albanije, Direktoratu za zaštitu i spašavanje (u Podgorici i OKC 112 u Baru) i službama zaštite i spašavanja Bar i Ulcinj, 18. decembra 2024. godine.

Direktorat za zaštitu i spašavanje bio je zadužen za izradu sljedećih dokumenata: Zbirnog izvještaja o vještinama i sposobnostima za smanjenje prekograničnih katastrofa i upravljanje rizicima, koji je izrađen na osnovu napravljene analize iz ove oblasti u svim projektnim zemljama, a za analizu su korišćeni podaci iz Upitnika koji se tiče bilateralne saradnje i aktiviranja bilateralnih sporazuma, koji je dostavljen svim partnerskim zemljama i dostribuiran svim relevantnim subjektima u zemljama učesnicama projekta, radi dostavljanja odgovora; Izvještaja sa radionica o bilateralnim sporazumima i smanjenju i upravljanju rizicima od katastrofama u prek ograničnom području i Vodiča za prekogranično smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje uključujući kapitalizaciju i integraciju rezultata.

5.4.5. Projekat „Zajednički odgovor“

Projekat „Zajednički odgovor“⁸ počeo je sa realizacijom 1. jula 2022. godine i trajao je do 30. juna 2024. godine. Projekat je u Crnoj Gori sprovodio FORS Montenegro u partnerstvu sa Upravom za civilnu zaštitu i vatrogastvo Hercegovačko-neretvanske županije/kantona, koja je vodeći partner na projektu i Udruženjem za preduzetništvo i posao LiNK Mostar.

Opšti cilj projekta je bio doprinijeti unapređenju sistema prevencije, intervencije i procesa oporavka od katastrofa uzrokovanih klimatskim promjenama u prekograničnom području Cme Gore i Bosne i Hercegovine. Projekat je finansirala Evropska unija posredstvom Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini, u okviru IPA Programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora, a u Crnoj Gori kofinansiralo Ministarstvo javne uprave. Ukupna vrijednost projekta je iznosila 590.336 eura, od čega je EU obezbijedila 492.500 eura. Vrijednost projekta za Crnu Goru je iznosila 225.390 eura, od čega je doprinos EU 213.046 eura.

---

⁸ Više o informacija o projektu: <https://forsmontenegro.org/cause/zajednicki-odgovor/>

Glavne projektne aktivnosti su uključivale nabavku opreme, organizovanje obuka i vježbi vezanih za unapređenje pripremljenosti za odgovor na različite vrste nepogoda, kampanju informisanja i edukacije stanovništva o glavnim rizicima u prekograničnom području i jačanje prekogranične saradnje u ovoj oblasti.

U okviru projekta je za službe zaštite i spašavanja iz Nikšića, Žabljaka, Plužina, Pljevalja, Žabljaka, Kolašina, Danilovgrada i Mojkovca, kao i za Gorsku službu spašavanja Crne Gore, nabavljena oprema vrijednosti oko 135.435 eura, koja uključuje vatrogasna odijela za prilaz vatri, vatrogasne čizme i rukavice, potkape, ronilačku opremu, dron sa termalnom kamerom, *Tetra* sistem radio veze, komandno vozilo i alpinističku opremu.

U 2024. godini, u sklopu projekta sprovedene su obuka i pokazna vježba na temu *“Spašavanje u slučaju poplava uz upotrebu čamaca”*, od 8. do 10. maja 2024. godine u Nikšiću, za oko 40 pripadnika službi zaštite i spašavanja iz Crne Gore i Bosne i Hercegovine, u cilju jačanja spremnosti za spasilačke intervencije, kao i unapređivanja prekogranične saradnje; realizovana je obuka na temu *“Spašavanje ranjivih kategorija stanovništva”*, od 13. do 15. maja 2024. godine u Nikšiću, za oko 20 pripadnika sistema zaštite i spašavanja iz Crne Gore i Bosne i Hercegovine, i institucija koje se bave pružanjem usluga socijalne zaštite; održane su i radionica o modalitetima pružanja pomoći drugim zemljama, 29. februara 2024. godine u Nikšiću, studijska posjeta na temu *„Prekogranična saradnja, susreti i koncept za bolji prekogranični odgovor“*, od 25. do 27. marta 2024. godine u Mostaru i završna konferencija i trening na temu *„Unapređenje protokola prekogranične saradnje – praksa i preporuke”*, 3. i 4. juna 2024. godine, takođe, u Mostaru.

Tokom 2024. nabavljena je i komunikaciona oprema (*Tetra* sistem) za službe zaštite i spašavanja iz Danilovgrada, Kolašina, Mojkovca i Šavnika, kao i komandno vozilo za Službu zaštite i spašavanja Nikšić.

U 2024. je realizovana i kampanja informisanja o rizicima, preventivnim mjerama i aktivnostima koje bi trebalo preduzeti u slučaju nepogoda, a što je uključivalo više sastanaka i radionica sa predstavnicima lokalnih samouprava, škola, NVO, preduzeća itd., a sprovedena je i medijska kampanja, kao i izrada i distribucija edukativnih letaka i promotivnog materijala.

5.4.6. Projekat „Podrška implementaciji i monitoringu upravljanja vodama u Crnoj Gori“

Projekat „Podrška implementaciji i monitoringu upravljanja vodama u Crnoj Gori“ je realizovan kroz Instrument pretpristupne podrške IPA 2016 – IPA II (IPA 2014-2020). Korisnici projekta su Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, a ugovorno tijelo za sprovođenje projekta Uprava za kapitalne projekte. Projekat je implemetiran od strane Eptisa Southeast Europe (RS) u konzorcijumu sa EPTISA Servicios de Ingenieria (ES) i SAFEGE (FRA).

Glavni cilj projekta bio je jačanje institucionalnih, administrativnih i nadzornih kapaciteta crnogorskih institucija za upravljanje vodama i zaštitu životne sredine kroz:

- Transponovanje i implementaciju direktiva EU u oblasti upravljanja vodama,
- Jačanje institucionalnih i administrativnih kapaciteta relevantnih institucija,
- Poboljšanje nivoa monitoringa kvaliteta i kvantiteta voda.

Osnovni projekat obuhvatio je četiri direktive o vodama: Nitratna direktiva, Direktiva o poplavama, Direktiva o vodi za kupanje i Okvirna direktiva o morskoj strategiji. U toku realizacije projekta ocijenjeno je da bi za Crnu Goru bilo korisno nadograditi aktivnosti predviđene projektom

i zatraženo je produženje projekta za realizaciju dodatnih aktivnosti. Dodatne aktivnosti obuhvatile su Direktivu o kvalitetu vode za ljudsku upotrebu i Okvirnu direktivu o vodama.

Projekat je trajao pet godina, od novembra 2019. do novembra 2024. godine, a ukupna opredijeljena sredstva iznosila su 3.535.135,00 €.

U oblasti zaštite od poplava realizovane su aktivnosti u cilju implementacije Direktive o upravljanju rizicima od poplava, kao i druge aktivnosti povezane sa ovom oblašću.

U toku 2024. godine realizovane su sljedeće aktivnosti:

- pripremljeni nacrti Planova upravljanja rizikom od poplava za vodna područja Jadranskog i Dunavskog sliva u Crnoj Gori (mart 2024),
- donijete Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu za planove za oba slivna područja („Sl. list CG”, br. 74/24, avgust 2024. godine),
- pripremljene Strateške procjene uticaja na životnu sredinu za planove,
- održana javna rasprava u trajanju od 21. avgusta do 21. septembra 2024. godine, i dvije konferencije na kojima su prezentovani Planovi i Strateške procjene uticaja na životnu sredinu za planove,
- pripremljeni predlozi Planova upravljanja rizikom od poplava za oba slivna područja (novembar 2024. godine)
- pripremljen DSIP – Specifični plan implementacije Direktive o upravljanju rizicima od poplava (decembar 2024. godine).

Tokom 2024. godine, u okviru projekta, održana je radionica za upravljanje poplavama i hidrauličko modeliranje (Berane, jun 2024. godine) i sprovedena obuka za QGIS za službenike relevantnih institucija (novembar 2024. godine).

5.4.7. Projekat izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i Smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)

Načelni sporazum u svrhu **Projekta izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)** potpisan je 22. oktobra 2020. godine sa japanskom Agencijom za međunarodnu saradnju (JICA) i od 2. marta 2021. godine zvanično su započele aktivnosti na projektu koje će biti realizovane tokom narednog petogodišnjeg perioda.

NFFIS je integrisani Web-GIS sistem za prevenciju od požara i rano upozoravanje, koji obuhvata razmjenu informacija između relevantnih agencija. Kombinovanjem satelitskih i meteoroloških informacija podržano topografskim kartama i drugim geografski baziranim informacijama moguće je pratiti i procijeniti gdje će vjerovatno doći do požara, koliko se požari lako šire i koliko je suvo područje. Ove informacije mogu da se koriste za rano upozoravanje, prevenciju i odgovor na požare.

U toku 2024. godine, zvanično je stavljen u upotrebu Crnogorski informacioni sistem za različite vrste rizika. Sistem je uspješno korišćen u toku požarne sezone u svom punom kapacitetu, a započet je i rad na nadogradnji sistema za ostale vrste rizika. Sistem funkcioniše kao Web platforma koja povlači podatke sa satelita i podatke od institucija, kao što su Zavod za

hidrometeorologiju i seizmologiju, Uprava za gazdovanje šumama i lovištima, Monstat, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Elektroprivreda i dr.

Upotreba ovog sistema pravno je regulisana kroz Pravilnik o standardnim operativnim postupcima koji je izrađen u 2024. godini u kome se sistem naziva Crnogorski informacioni sistem za različite vrste rizika („Službeni list CG“, broj 36/24).

Benefiti ovog sistema ogledaju se u prevenciji požara, ranoj detekciji požara i boljem i lakšem odgovoru kada se požar dogodi. Što se tiče prevencije sistem analizira stanje na terenu kroz Fire weather index (numerički pokazatelj opasnosti od požara), Mapu suvoće vegetacije i slične alate koje ovaj sistem pruža oslanjajući se na podatke sa meteoroloških stanica i podataka koji su unešeni u sistem.

U momentu kada se dešava požar ovaj sistem nam omogućava da imamo informacije o tome šta je tačno ugroženo na teritoriji zahvaćenom požarom, kao kolika je opasnost i koji je pravac širenja tog požara. Od podataka Uprave za gazdovanje šumama i lovištima sistem prikazuje broj stabala, vrste šume i njenu vrijednost na ugroženom području. Podaci Monstat-a koji su unešeni u sistem prikazuju koliki je broj objekata i stanovnika na ugroženom području, dok podaci koje sistem povlači sa meteoroloških stanica su od koristi za predviđanje eventualnog širenja požara. Kroz sistem je omogućen i uvid u pristupne puteve ka ugroženom području i lokacije dalekovoda, što je od pomoći kada treba angažovati ekipe na terenu.

Što se tiče detekcije požara, ovaj sistem od kad je u funkciji je detektovao i kroz njega smo pratili širenje svih požara razmjere 300x300 metara i većih, koji su se desili u posljednje dvije sezone.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Sadnja borovih sadnica u dvorištu Osnovne škole “Drago Milović” u Tivtu, 23. januara 2024. godine;

Sastanak sa predstavnicima JICA-e i NVO Natura po pitanju rješavanja problema klizišta u Kolašinu, kao jednom od aktivnosti u projektu, 29. januara 2024. godine.

Obilježavanje Međunarodnog dana šuma, 21. marta 2024. godine.

Sastanak u Zavodu za hidrometeorologiju i seizmologiju povodom donacije opreme, koja je nabavljena u okviru projekta, 8. marta 2024. godine.

Trening na temu „*Prevencija i ublažavanje rizika od katastrofa primjenom Eko rješenja i rješenja zasnovanih na prirodi ECO-DRR*“, od 5. do 19. oktobra 2024. godine u Japanu, na kome su učestvovala dva službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje.

Sastanak grupe za tehničku saradnju (TCG) kako bi se utvrdio Plan aktivnosti za narednu godinu u okviru projekta, razgovaralo o aktivnostima koje su do sada sprovedene vezano za MEFFIS (Crnogorski informacioni sistem za različite vrste rizika)⁹, njegovo dalje unapređenje, kao i o daljem sprovođenju Eco-DRR aktivnosti u Ulcinju i Kolašinu, 3. decembra 2024. godine.

Alumni sastanak u organizaciji JICA-e, 17. decembra 2024. godine.

Održano je nekoliko sastanaka sa predstavnicima Japanske agencije za međunarodnu saradnju na temu realizacije projektnih i aktivnosti vezanih za unapređenje Crnogorskog informacionog sistema za različite vrste rizika.

Realizovan je izlet oko Borove šume sa jednom Eko-grupom od 5 učenika, koja je dijelila flajere/brošure, 24. aprila 2024. godine. Nakon predmetne aktivnosti, održana je radionica „FIELD SURVEY WORKSHEET WITH ECO-GROUP” na Velikoj plaži u Ulcinju, koju je nadgledao instruktor, kako bi maksimalno uključio učenike u aktivnost identifikacije i

---

⁹ [CGFFIS \(meffis.me\)](http://CGFFIS(meffis.me))

dokumentovanja šteta na šumi, na palom i oštećenom drveću, kao i lokacije sa otpadom i divljim deponijama.

Učestvovalo se na sesijama eko grupa, u 4 osnovne škole u Ulcinju i Vladimiru, i to: u OŠ „Marko Nukulović“, 27. maja 2024. godine, Srednjoj školi „Bratstvo i jedinstvo“ 28. maja 2024. godine, OŠ „Boško Strugar“, 29. maja 2024. godine i OŠ „Bedri Elezaga“ u Vladimiru, 30. maja 2024. godine.

5.4.8. Projekat „Integralno upravljanje rizicima od poplava u proširenom slivu rijeke Drim (Crna Gora, Albanija i Sjeverna Makedonija)“

Projekat „Integralno upravljanje rizicima od poplava u proširenom slivu rijeke Drim (Crna Gora, Albanija i Sjeverna Makedonija)“, koji sprovodi Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), a finansira Adaptacioni fond ima za cilj da pomogne državama u implementaciji integrisanog pristupa upravljanja rizikom od poplava, kako bi se poboljšali postojeći kapaciteti na regionalnom, nacionalnom i lokalnom nivou, kao i da bi se unaprijedila otpornost ranjivih zajednica u slivu rijeke Drim, na poplave izazvane klimatskim promjenama. U okviru ovog projekta pruža se podrška izradi Zakona o obnovi nakon elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća, a radi uspostavljanja adekvatnog sistema procjena šteta, gubitaka i potreba od elementarnih i drugih nepogoda u našoj državi.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Sastanak sa predstavnikom UNDP-a vezano za sprovođenje obuka za predstavnike Komisija za procjenu šteta od elementarnih nepogoda, 20. marta 2024. godine.

Održana je obuka za predstavnike Komisija za procjenu šteta od elementarnih nepogoda opština Plužine, Šavnik, Žabljak, Pljevlja, Herceg Novi, Kotor, Budva i Tivat, 15. i 16. aprila 2024. godine na Žabljaku,;

Realizovana je obuka za predstavnike Komisija za procjenu šteta od elementarnih nepogoda opština Budva, Nikšić, Andrijevića, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Mojkovac, Petnjica, Plav i Rožaje, 13. i 14. juna 2024. godine u Beranama.

Učestvovalo se na radionici o Procjeni potreba nakon katastrofe i Planu oporavka, od 18. do 21. septembra 2024. godine u Tirani, kao i na panelu u sklopu Regionalne konferencije: 10 godina nakon poplava 2014. godine, 22. i 23. oktobra 2024. godine, u Beogradu. Ova dvodnevna konferencija imala je za cilj da doprinese povećanju otpornosti na prirodne katastrofe u Balkanskoj regiji s obzirom na niz poplava koje su pogodile područje Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije u 2014. godini.

5.4.9. Višekorisnički IPA program koji se odnosi na jačanje kapaciteta za upravljanje rizikom od zemljotresa i hitnih zdravstvenih situacija – IPA CARE

Višekorisnički IPA program koji se odnosi na jačanje kapaciteta za upravljanje rizikom od zemljotresa i hitnih zdravstvenih situacija – IPA CARE počeo je sa realizacijom 1. marta 2023. godine i trajeće do 28. februara 2029. godine, a države korisnice programa su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Srbija i Turska. Konzorcijum koji implementira program čine: švedska Agencija za vanredne situacije (MSB) – vodeći partner, Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije (DPC), Ministarstvo unutrašnjih poslova

Republike Hrvatske – Ravnateljstvo civilne zaštite (CPD), Odsjek za vanredne situacije MUP-a Rumunije (DSU), Fondacija Evropskog centra za obuku i istraživanje seizmičkog inženjerstva (EUCENTRE) iz Italije, Centar za istraživanje zdravstvene zaštite u katastrofama, Karolinski institut (KI) iz Švedske i italijanska istraživačka fondacija za praćenje stanja životne sredine (CIMA Research Foundation). Ukupan budžet programa je 12.800.000,00 eura. Opšti cilj projekta je da se doprinese povećanju otpornosti zemljama korisnicama programa, posebno u dijelu koji se odnosi na zemljotrese i hitne zdravstvene situacije.

Program ima i tri specifična cilja:

- 1) Unaprijediti institucionalni i pravni okvir i kapacitete IPA III korisnika za smanjenje rizika od katastrofa posebno u vezi sa zemljotresima i hitnim zdravstvenim situacijama.
- 2) Povećati sposobnost prevencije, pripremljenosti i reagovanja IPA III korisnika na regionalnom, prekograničnom i lokalnom nivou u odnosu na zemljotres i hitne zdravstvene situacije.
- 3) Povećati učešće i saradnju IPA III korisnika u Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (UCPM) uključujući regionalnu i prekograničnu saradnju.

Program se sastoji od tri komponente i šest radnih paketa:

Komponenta 1 – Institucionalni i pravni okvir i kapaciteti za smanjenje rizika od katastrofa posebno u vezi sa zemljotresima i hitnim zdravstvenim situacijama.

- Radni paket 1.1: Razvoj institucionalnih i zakonskih okvira.
  - 1.1a: Fokusiranje na zdravstvene rizike.
  - 1.1b: Fokusiranje na seizmički rizik.
- Radni paket 1.2: Međuinstitucionalna koordinacija.
- Radni paket 1.3: Volonterizam u civilnoj zaštiti.

Komponenta 2 – Povećana sposobnost prevencije, pripremljenosti i odgovora.

- Radni paket 2.1: Napredni kapaciteti medicinskog odgovora.
- Radni paket 2.2: Razvoj USAR-a.
- Radni paket 2.3: Procjena i upravljanje rizikom.
  - 2.3a: Fokus na zdravstveni rizik i sveobuhvatni okviri.
  - 2.3b: Fokusiranje na seizmički rizik.

Komponenta 3 – Povećano učešće u UCPM i saradnja u okviru UCPM.

- Radni paket 3.1: Regionalna saradnja.
- Radni paket 3.2: Operativna saradnja sa UCPM-om.
- Radni paket 3.3: Jačanje kapaciteta saradnje sa UCPM-om.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Regionalni sastanak, 31. januara i 1. februara 2024. godine, u Podgorici.

Sastanak Upravljačkog odbora IPA CARE, 5. novembra 2024. godine, u Budvi.

UCPM radionica, od 3. do 5. decembra 2024. godine, u Budvi (26 predstavnika iz Direktorata za zaštitu i spašavanje).

USAR radionica, 2. decembra 2024. godine, u Podgorici.

Održano je nekoliko online sastanaka sa predstavnicima Konzorcijuma.

5.4.10. Program – Sveobuhvatna analiza rizika od katastrofa i kapaciteta za reagovanje

Program – Sveobuhvatna analiza rizika od katastrofa i kapaciteta za reagovanje (Multicountry study – Comprehensive analysis of disaster risk landscape and capacity), počeo je sa realizacijom 1. aprila 2023. godine i trajeće do 30. marta 2026. godine. Konzorcijum čine: Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije, Odsjek za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova Rumunije, italijanska istraživačka fondacija za praćenje stanja životne sredine (CIMA Research Foundation), Evropski centar za obuku i istraživanje u oblasti zemljotresa, Geološki zavod Slovenije, Glavna škola vatrogasne službe iz Poljske i APELL Nacionalni centar za upravljanje katastrofama iz Rumunije. Države učesnice ovog programa su: korisnice IPA programa: (Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Crna Gora, Srbija, Turska i Kosovo), Zemlje istočnog susjedstva (Jermenija, Azerbejdžan, Gruzija, Moldavija i Ukrajina) i Zemlje južnog susjedstva (Alžir, Egipat, Izrael, Jordan, Liban, Libija, Maroko, Palestina i Tunis; Mauritanija, kao dio Unije za Mediteran, takođe je uključena u ovaj program).

Cilj ovog programa je da kroz sveobuhvatnu analizu identifikuje sposobnosti i kapacitete ovih zemalja u oblasti upravljanja rizikom od katastrofa i smanjenja rizika od katastrofa (identifikacija i mapiranje glavnih rizika, mapiranje kapaciteta za reagovanje i utvrđivanje praznina/nedostataka u kapacitetima) u oblasti civilne zaštite/zaštite i spašavanja sa komponentom međusektorske saradnje. Takođe, program treba da obezbijedi održivost transfera znanja i promoviše razvoj regionalnih struktura saradnje u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu. Tokom 2024. godine sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Uvodni sastanak sa predstavnicima *Programa – Sveobuhvatna analiza rizika od katastrofa i kapaciteta za reagovanje*, 26. marta 2024. godine, u Direktoratu za zaštitu i spašavanje, na kom su predstavljene projektne aktivnosti.

Sastanak Upravljačkog odbora *Programa – Sveobuhvatna analiza rizika od katastrofa i kapaciteta za reagovanje*, 29. maja 2024. godine u Briselu.

Online sastanak za izbor lokalnog eksperta, koji treba da pruži podršku u implemenatciji Programa, 17. decembra 2024. godine.

5.4.11. Projekat FloodNorthALB – Upravljanje složenim poplavama u Sjevernoj Albaniji kroz prekograničnu podršku zemlje domaćina i zajedničku saradnju

Projekat FloodNorthALB – Upravljanje složenim poplavama u Sjevernoj Albaniji kroz prekograničnu podršku zemlje domaćina i zajedničku saradnju (Managing Complex Floods in North Albania through Cross Border Host Nation Support and Joint Cooperation), počeo je sa implementacijom 1. januara 2024. godine i trajeće 24 mjeseca. Projekat je odobren za finansiranje u okviru poziva za dostavljanje predloga projekata, koji je raspisao Generalni direktorat za evropsku civilnu zaštitu i aktivnosti humanitarne pomoći Evropske komisije – DG ECHO (Poziv za podnošenje predloga projekata – vježbe Mehanizma Unije za civilnu zaštitu). Koordinator projekta je Nacionalna agencija za civilnu zaštitu Republike Albanije, a partneri su Direktor za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore, Evropski univerzitet iz Kipra (EUC), Odsjek za civilnu zaštitu Ministarstva unutrašnjih poslova Kipra, Generalni sekretarijat za civilnu zaštitu Ministarstva za klimatske krize i civilnu zaštitu Republike Grčke, italijanski Crveni krst, nevladina organizacija Centar za razvoj i demokratizaciju institucija (CDDI) iz Republike Albanije i

Evropska edukativna inicijativa iz Republike Albanije. Glavni cilj projekta je podrška sistemu civilne zaštite Albanije kroz organizaciju obuka i vježbi za zaštitu i spašavanje od poplava, jačanje regionalne i prekogranične saradnje u oblasti civilne zaštite/zaštite i spašavanja, upoznavanje sa procedurama i funkcionisanjem Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, testiranje i uvježbavanje standardnih operativnih procedura, razmjena informacija, znanja i najbolje prakse između timova za zaštitu i spašavanje od poplava itd. Ukupna vrijednost projekta je 1.140.719,51 €, od čega Evropska unija finansira 969.611,58 € (85%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 126.456,88 €, od čega EU finansira 107.488,35 € (85%).

Tokom 2024. godine sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Inicijalni sastanak projektnih partnera, 31. januara i 1. februara 2024. godine, u Tirani (Republika Albanija).

Uvodni kick off sastanak (online), 21. februara 2024. godine, u Briselu.

Studijska posjeta lokacijama i potencijalnim radnim tačkama za pripremu i održavanje međunarodne terenske vježbe na temu reagovanja u slučaju poplava, od 3. do 5. aprila 2024. godine, u Skadru (Republika Albanija).

Prva planska konferencija za pripremu međunarodne terenske vježbe na temu reagovanja u slučaju poplava, od 29. do 31. maja 2024. godine, u Skadru (Republika Albanija).

Radionica na temu zaštite kulturnog nasljeđa i logističke podrške u slučaju katastrofa, od 8. do 11. septembra 2024. godine, u Tirani (Republika Albanija).

Druga planska konferencija za pripremu međunarodne terenske vježbe na temu reagovanja u slučaju poplava, od 24. do 27. septembra 2024. godine, u Skadru (Republika Albanija).

Obuka na temu „Podrška zemlje domaćina – prekogranični i regionalni pristup i postupanje sa osjetljivim i ranjivim grupama u slučaju katastrofa“, 19. i 20. novembra 2024. godine, u Podgorici.

Štabna vježba na temu reagovanja u slučaju poplava, 26. novembra 2024. godine, u Tirani. Na vježbi su učestvovala tri predstavnika iz Direktorata za zaštitu i spašavanje (tim lider, zamjenik tim lidera i oficir za vezu Nacionalnog tima za spašavanje od poplava sa korišćenjem čamaca (Flood Rescue using Boats – FRB)).

Nabavljenja je oprema za zaštitu i spašavanje od poplava, vrijednosti 14.660,64 €.

5.4.12. Projekat SAFE-LAND – Ublažavanje rizika od poplava i klizišta putem vještačke inteligencije sa pogledom na ekstremne klimatske događaje

Projekat SAFE-LAND – Ublažavanje rizika od poplava i klizišta putem vještačke inteligencije sa pogledom na ekstremne klimatske događaje (Mitigating the Risk of Flooding and Landslides via Artificial Intelligence with a View to Extreme Climate Events) realizuje se u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (Poziv za podnošenje predloga projekata – Prevencija i pripremljenost). Koordinator projekta je Telematski Univerzitet – E-Campus (Novedrate, Italija), a partneri su Univerzitet u Pizi (Italija), Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore i Međimurska županija (Hrvatska). Glavni ciljevi projekta odnose se na razvoj alata za hidrogeološku procjenu rizika, pripremu smjernica za planiranje upravljanja rizikom od poplava i klizišta i podizanje svijesti donosioca odluka kada je u pitanju zaštita i spašavanje od ovih rizika. Ukupna vrijednost projekta je 1.150.357,15 €, od čega Evropska unija finansira 976.500,00 € (85%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje

su 136.788,80 €, od čega EU finansira 116.000,00 € (85%). Projekat je počeo sa implementacijom 12. februara 2024. godine i trajeće 24 mjeseca.

Tokom 2024. godine sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Inicijalni sastanak projektnih partnera (kick-off meeting), 9. aprila 2024. godine, u Rimu (Republika Italija).

Nabavljena je informatička oprema, vrijednosti 13.142,79 €. Ova oprema će se koristiti za sprovođenje aktivnosti, koje se odnose na razvoj alata za hidrogeološku procjenu rizika i pripremu smjernica za planiranje upravljanja rizikom od poplava i klizišta uz korišćenje vještačke inteligencije, kao i za obuke i druge vrste edukacija, ali i u slučaju stvarnih potreba i svakodnevnih aktivnosti.

Tehnički sastanak, 6. novembra 2024. godine, u Budvi (u hibridnom formatu) i prezentacija i promocija projekta na Regionalnoj platformi za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i Centralnu Aziju 2024, od 6. do 8. novembra 2024. godine, u Budvi.

5.4.13. Projekat SE RESILIENCE – Jačanje otpornosti na klimatske promjene u južnom Jadranu

Projekat SE RESILIENCE – Jačanje otpornosti na klimatske promjene u južnom Jadranu, realizuje se u okviru IPA INTERREG Programa za južni Jadran.

Projektni partneri su: Nacionalna agencija za civilnu zaštitu Albanije (vodeći partner), Odsjek za civilnu zaštitu i upravljanje vanrednim situacijama regije Pulja, Agencija za upravljanje vodama regije Pulja, Odsjek za civilnu zaštitu regije Molize, Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje i Regionalni vodovod za Crnogorsko primorje. Pridruženi partner je Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije.

Ukupna vrijednost projekta je 4,793,738.90 €, od čega EU finansira 4.074.678,06 € (85%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 761.600,00 €, od čega EU finansira 647.360,00 € (85%). Projekat je počeo sa implementacijom u septembru 2023. godine i trajeće do februara 2028. godine.

Programski prioritet je zelenije programsko područje južnog Jadrana, promovisanje čiste energetske tranzicije, investicije, cirkularna ekonomija, klima, prilagođavanje i upravljanje rizikom. Specifični cilj je promovisanje prilagođavanja klimatskim promjenama i prevencija rizika od katastrofa.

Projekat treba da donese do poboljšanja efikasnosti upravljanja vodnim resursima i unapređenja sistema civilne zaštite/zaštite i spašavanja na području južnog Jadrana, kroz upotrebu inovativnih tehnologija i jačanje ljudskih i infrastrukturnih kapaciteta, što će rezultirati povećanjem spremnosti za reagovanje na rizike uzrokovane klimatskim promjenama, vanrednim situacijama i nedostatkom vode.

Sprovođenje projektnih aktivnosti počinje tokom prvog kvartala 2025. godine.

5.4.14. Projekat PRIMES – Sprečavanje rizika od suše stvaranjem otpornih zajednica u jadransko-jonskoj regiji (JJ regija)

Projekat PRIMES – Sprečavanje rizika od suše stvaranjem otpornih zajednica u jadransko-jonskoj regiji (JJ regija) ima za cilj da izgradi zajednice otporne na rizik od suše kroz njihovo puno angažovanje i proaktivno učešće u implementaciji zajedničkih strategija prevencije i

planova upravljanja vodama lokalne zajednice. Ovaj projekat započeo je u novembru 2024. godine i trajeće 30 mjeseci, a implementira se u okviru IPA INTERREG programa ADRION.

Projektni partneri su: Viva Sevitia – Regionalni vodovod regije Molize (vodeći partner), Javna ustanova za razvoj Međimurske županije REDEA (Republika Hrvatska), Regionalna razvojna agencija Bačka d.o.o. Novi Sad (Republika Srbija), Grad Gradiška (Bosna i Hercegovina), Opština Danilovgrad, Opština Sparti (Republika Grčka), Agencija Romagna Acque iz Forlija (Republika Italija); JU „Vode Srpske“ Bijeljina (Bosna i Hercegovina), Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore – Direktorat za zaštitu i spašavanje i Koprivničko-križevačka županija (Republika Hrvatska).

Ukupna vrijednost projekta je 1.496.294,34 €, od čega EU finansira 1.271.850,19 € (85%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 92.250,00 €, od čega EU finansira 78.412,50 € (85%). Ovaj projekat započeo je u novembru 2024. godine i trajeće 30 mjeseci.

Projekat je zamišljen da odgovori na izazov 2. prioritetne ose IPA-Adriona u oblasti upravljanja adaptacijom, prevencije rizika od katastrofa i otpornosti zajednice u JJ regionu.

Dizajniran u tri radna paketa, projekat ima za cilj postizanje sljedećih specifičnih ciljeva:

1. Uspostaviti mrežu za smanjenje i prevenciju rizika od suše kao transnacionalni sistem upravljanja koji djeluje u okviru usklađene politike i metodologije i koji radi na prenošenju strategija PRIMES na lokalnom nivou u konkretne akcije prilagođavanja i prevencije.
2. Usvojiti zajedničku informaciono-komunikacionu infrastrukturu za jačanje interakcije između institucija i korisnika vodenih resursa (građana, poljoprivrednika, škola, porodica, industrija, javnih institucija, itd.), unapređenjem procedura za upozoravanje na sušu i razmjenom podataka stvarajući istovremeno svijest o rizicima od klimatskih promjena stimulišući mjere prevencije i dobrovoljne adaptacije.
3. Pomjeriti zajednice sa pasivnog pristupa upravljanju rizikom od suše, relevantnog za reagovanje u vanrednim situacijama, na proaktivan, podržavajući fazu prevencije rizika kroz aktivno učesće u implementaciji mjera i akcija prilagođavanja, omogućavajući širenje znanja i inovativnih načina saradnje na lokalnom/ regionalnom/ nacionalnom i transnacionalnom nivou.

Kroz projektne aktivnosti predviđene su obuke, kampanje podizanja svijesti u školama, događaji za Dan voda u lokalnoj zajednici i transnacionalno umrežavanje, kako bi se podržala saradnja slijedeći dvosmjernu perspektivu „od globalnog ka lokalnom i nazad“.

5.4.15. Projekat INERP – Projekat unapređenja prekograničnog odgovora na vanredne situacije

Projekat INERP – Projekat unapređenja prekograničnog odgovora na vanredne situacije, realizuje se u okviru IPA INTERREG Programa prekogranične saradnje između Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Projekat je počeo sa realizacijom u oktobru 2024. godine, a završetak se očekuje krajem jula 2027. godine.

Projektni partneri su: Splitsko-dalmatinska županija (vodeći partner), Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore – Direktorat za zaštitu i spašavanje, Federalna uprava civilne zaštite Federacije Bosne i Hercegovine, Uprava civilne zaštite Republike Srpske, Razvojno garantni fond Brčko Distrikta – Vlada Brčko Distrikta i VA.C.E.T.R.A.S – Vatrogasni edukacioni i tehnološki razvojni centar Split – Vučevica.

Ukupna vrijednost projekta je 14.945.314,94 €, od čega EU finansira 12.703.517,70 € (85%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 4.600.000,00 €, od čega EU finansira 3.910.000,00 € (85%).

Opšti cilj projekta je smanjiti rizik od opasnosti i povećati otpornost životne sredine jačanjem organizacionih i tehničkih kapaciteta hitnih službi u sektoru vatrogastva i zaštite i spašavanja. Pored toga, projekat ima za cilj da podigne svijest i aktivno angažovanje stanovništva u prekograničnom području, kao i da poveća otpornost stanovništva na prirodne katastrofe i katastrofe izazvane ljudskim djelovanjem.

Program ima i tri specifična cilja:

1. Osigurati sinergiju u radu vatrogasnih službi/službi zaštite i spašavanja na prekograničnom nivou, uključujući standardizaciju praksi reagovanja u vanrednim situacijama kroz razvoj zajedničkih protokola, strateških okvira i obrazovnih programa.
2. Ojačati organizacione, tehničke i ljudske kapacitete službi/službi zaštite i spašavanja u prekograničnom području kroz ulaganja u infrastrukturu, tehnologiju i opremu. Cilj je povećanje efikasnosti reagovanja na požar i povećanje stepena spremnosti sistema za gašenje požara u prekograničnim područjima.
3. Podići svijest i povećati otpornost stanovništva u prekograničnom području na prirodne katastrofe i katastrofe izazvane ljudskim djelovanjem, kroz obrazovne aktivnosti i kampanje podizanja svijesti.

Unapređenjem kapaciteta u vidu jačanja Trening centra za zaštitu i spašavanje kroz izradu standardizovanih poligona, trenaznih modula za održavanje obuka za požare u zatvorenom prostoru, tornja za održavanje obuka za spašavanje sa visina, simulacionog tunela za obuku polaznika za tehničke intervencije u tunelima, nabavke vozila za dron tim, dodatno opremanje prostorija Trening centra za zaštitu i spašavanje, te nabavke modularnih kontejnera sa pripadajućom opremom za odgovor u slučaju požara i zemljotresa, nabavke vozila za tehničke intervencije, kao i tehničkog vozila sa alatom za dizanje tereta, u mnogome će doprinijeti da se značajno unaprijedi sistem zaštite i spašavanja. Takođe, pored pomenutog projekat bi trebao pokriti i nabavku 13 pick up specijalnih vozila sa opremom za početno gašenje požara i za tehničke intervencije za projektne opštine, kao i omogućiti razmjenu znanja i dobre prakse među zemljama učesnicama u ovoj oblasti i učešće na studijskim posjeta u zemljama EU.

5.4.16. Projekat InDiMaND – Integrisana mreža za upravljanje katastrofama u Dunavskom regionu

Projekat InDiMaND – Integrisana mreža za upravljanje katastrofama u Dunavskom regionu, započeo je sa realizacijom 15. decembra 2024. godine i trajaće 36 mjeseci, do 14. decembra 2027. godine. Projekat se implementira u okviru IPA INTERREG programa za Dunavski region.

Cilj projekta je uspostavljanje jedinstvenog okvira za upravljanje katastrofama, koristeći napredne tehnologije za rano upozoravanje i koordinaciju među državama. Ključne aktivnosti uključuju jačanje otpornosti zajednica kroz edukativne programe i razvoj transnacionalnih strategija za prevenciju, pripremljenost i odgovor na katastrofe.

Ukupna vrijednost projekta je 1.965.425,00 €, od čega EU finansira 1.572.340,00 € (80%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 144.750,00 €, od čega EU finansira 115.800,00 € (80%).

Projektom rukovodi Budimpeštanska vatrogasna asocijacija, uz podršku 13 partnera iz Mađarske, Bugarske, Rumunije, Crne Gore, Hrvatske, Slovenije, Srbije, Bosne i Hercegovine i Slovačke. Među njima su vladine agencije, univerziteti i nevladine organizacije. Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore učestvuje u razvoju operativnih planova i strategija za zaštitu od katastrofa, kao i u koordinaciji prekogranične saradnje sa drugim partnerima u regionu.

Glavni ciljevi i rezultati projekta su:

Jačanje prekogranične saradnje – 69 organizacija će saradivati u oblasti upravljanja katastrofama.

Razvoj pilot aktivnosti – 9 zajedničkih inicijativa za testiranje novih metoda zaštite od katastrofa.

Standardizacija procedura – izrada transnacionalnih protokola za reagovanje i integracija najboljih praksi u EU sisteme.

Uključivanje lokalnih zajednica i mladih – kroz obuke i podizanje svijesti o klimatskim rizicima.

Ovaj projekat će poboljšati spremnost Dunavskog regiona na prirodne katastrofe kroz inovativne tehnologije, jačanje lokalnih kapaciteta i uspostavljanje zajedničkog sistema upravljanja rizicima.

5.4.17. Projekat LADY – Prekogranični pristup poboljšanju procjene rizika od klizišta korištenjem inventara klizišta zasnovanog na LIDAR-u

Projekat LADY – Prekogranični pristup poboljšanju procjene rizika od klizišta korištenjem inventara klizišta zasnovanog na LIDAR-u, koji se implementira u okviru IPA INTERREG Programa prekogranične saradnje između Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore, počeo je sa realizacijom 1. oktobra 2024. godine i trajaće naredne tri godine.

Da bi se povećala prekogranična otpornost i spriječio rizik od klizišta neophodno je napraviti inventar klizišta. Pored toga, neophodno je razviti preciznu metodologiju za procjenu rizika od klizišta. Ove aktivnosti čine jezgro projekta “LADY”, koji ima za cilj da se koristi tehnologija daljinskog očitavanja (LIDAR) i razvije konzistentna i standardizovana metodologija za procjenu rizika od klizišta.

Kako bi se postigao ovaj ambiciozni cilj, uspostavljeno je snažno partnerstvo između tri naučne i tri institucije civilne zaštite/zaštite i spašavanja, koje okupljaju eksperte iz raznih oblasti. To su: Hrvatski geološki institut (koordinatork projekta), Rudarsko-geološki-građevinski fakultet Univerziteta u Tuzli, Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, Ministarstvo unutrašnjih poslova Ravnateljstvo civilne zaštite Republike Hrvatske, Razvojno-garantni fond Brčko distrikta i Direktorat za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore.

Naučne institucije će svoje znanje iskoristiti za kreiranje ručnih i automatizovanih inventara klizišta zasnovanih na LIDAR-u, dok će institucije civilne zaštite/zaštite i spašavanja imati ključnu ulogu u koordinaciji procesa izrade metodologije za procjenu rizika od klizišta, sprovođenju procjene rizika i obezbjeđivanju njihove primjene u budućnosti.

Pored tehničkih aspekata projekat LADY takođe ima za cilj podizanje svijesti o rizicima od klizišta i spremnosti na katastrofe različitih zainteresovanih strana, počevši od djece školskog uzrasta do šire javnosti. Tako će edukativne radionice okupiti donosioc odluka sa nacionalnog i lokalnog nivoa, što je ključno za uspješnu implementaciju procjene rizika od klizišta.

U bliskoj budućnosti velika je vjerojatnoća da će sve tri partnerske zemlje imati cijelu svoju teritoriju skeniranu LIDAR-om. Kada se to postigne, softverska aplikacija razvijena u okviru projekta LADY omogućit će stvaranje inventara klizišta za cijelu teritoriju.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 2.385.336,00 € od čega Evropska unija finansira 2.027.535,60 € (85%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje iznose 322.056,00 € od čega EU finansira 273.747,60 €.

U 2024. godini dostavljanjen je plan javnih nabavki Ugovaračkom tijelu i pripreman tender za angažovanje finansijskog eksperta.

5.4.18. Projekat ARIANNA – Unapređenje prirodnih rješenja za prevenciju od poplava i drugih klimatskih rizika u jadransko-jonskoj regiji

Projekat ARIANNA – Unapređenje prirodnih rješenja za prevenciju od poplava i drugih klimatskih rizika u jadransko-jonskoj regiji, koji se realizuje u okviru IPA INTERREG Program ADRIAN, ima za cilj prevenciju od prirodnih katastrofa, naročito poplava povećavajući otpornost sistema zaštite životne sredine uz primjenu potencijalnih rješenja zasnovanih na prirodi. Ovaj projekat će obezbijediti socijalne, ekonomske i benefite za životnu sredinu.

Kroz ovaj projekat izradiće se: Transnacionalna strategija klimatske otpornosti, kao integrisani okvir, uključujući transnacionalne smjernice i specifične akcije zasnovane na prirodi, koje će biti testirane kroz pilot aktivnosti.

Pilot aktivnost će se odnositi na pošumljavanje dijela kanala, koji će doprinjeti većoj propustljivosti i zaštiti od zagrijavanja i toplotnih talasa. Takođe, razvije se alati za procjenu ranjivosti i primjenu rješenja zasnovanih na prirodi.

Takođe, izvršiće se kreiranje baze eksperata i digitalnog portala znanja.

Projektni partneri su: Regionalna Strateška Agencija za eko održivi razvoj za teritoriju regije Pulja (vodeći partner), Regionalna Agencija za rekonstrukciju za zemljotrese regije Emilija Romanja (Italija), Univerzitet Primjenjenih nauka Velika Gorica (Hrvatska), Vatrogasna postrojba Petrinja (Hrvatska), Nacionalni tehnički univerzitet iz Atine, Univerzitet Novi Sad - Naučni fakultet, Razvojni alternativni resursni centar iz Albanije i Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore.

Projekat je počeo sa implementacijom 1. septembra 2024. godine i trajaće do 31. avgusta 2027. godine. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.497.820,22 eura od čega EU finansira 1.273.147,18 eura (85%). Opredijeljena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 150.000,00 eura od čega EU finansira 127.500,00 eura (85%).

U 2024. godini dostavljen je plan javnih nabavki Ugovaračkom tijelu i pripremani su tenderi za angažovanje eksternih eksperata.

5.4.19. Projekat “Razvijanje pametnih šuma”

Opština Bar zajedno sa Opštinom Skadar i vodećim partnerom NVO Flag sprovodi projekat „Razvijanje pametnih šuma – Building Smart Forests” koji se finansira iz programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2014-2020. Projekat je započeo sa realizacijom 1. marta 2023. godine i predviđeno je da traje 30 mjeseci. Ukupan budžet projekta je

495.000,00 € (donacija: 85%, kofinansiranje: 15%), dok budžet za Opštinu Bar iznosi 194.038,96 € (donacija: 85%, kofinansiranje: 15%).

Glavni cilj projekta je unapređenje zaštite ekoloških resursa u jezerskim i planinskim područjima. Projektom će se uspostaviti jedinstveni međuopštinski sistem za rano otkrivanje šumskih požara i njihovo sprečavanje.

Aktivnosti projekta podrazumijevaju:

1. Kreiranje Operativnog plana i određivanje glavnih tačaka na lokalitetima u Baru i Skadru na kojima će se postaviti fotonaponski senzori radi blagovremenog otkrivanja požara kao dio sistema za njihovu ranu detekciju.
2. Uvođenje sistema za ranu detekciju šumskih požara.
3. Nabavku specijalnih dronova za nadzor u slučaju požara.
4. Obuku pripadnika službi zaštite i spašavanja / vatrogasnih jedinica u opštinama Bar i Skadar.
5. Kreiranje zajedničkog plana za upravljanje rizikom i razvijanje seta mjera za odgovor na prirodne prekogranične katastrofe.
6. Uspostavljanje dobrovoljnog sistema, organizacija posebne obuke za volontere i nabavka protivpožarne opreme za volontere (aparata za gašenje požara i sl.).
7. Kampanja u lokalnim školama o zaštiti od požara i njihovoj prevenciji.

Realizovane aktivnosti u 2024. godini:

Aktivnosti 1 i 2: Nakon izrade finalne verzije Operativnog plana (decembar 2023. godine), Opština Bar je, na osnovu Plana, raspisala tender za nabavku Sistema za ranu detekciju požara u Baru (local open procedure). Međutim, jer na tenderu nismo dobili tehnički i finansijski zadovoljavajuću ponudu, on je morao biti ponovljen. Nakon ponovljene tenderske procedure, 15. oktobra 2024. godine, ugovor je zaključen sa firmom "Regius" d.o.o. za dostavljanje i ugradnju opreme, kao i obuku za korišćenje Sistema. Zaključno sa decembrom 2024, firma „Regius“ je nabavila i isporučila opremu. Predstoji njena ugradnja. Sistem će se sastojati od dvije glavne komponente: Nadzorne tačke i Monitoring centra. Nadzorna tačka će biti postavljena na postojećoj infrastrukturi RDC na brdu Volujica i sastojće se od PTZ i termovizijske kamere sa pratećim komponentama. Monitoring centar će biti smješten u postojećem objektu Službe zaštite i spašavanja Opštine Bar. Oprema, kojom će upravljati nadležna služba, sastoji se od visokokvalitetnih japanskih komponenti i najsavremenijeg softvera za ranu detekciju šumskih požara iz SAD-a.

Aktivnost 5: Za izradu Zajedničkog plana upravljanja rizikom od požara i šumskih požara opštine Bar, vodeći partner na projektu, NVO „FLAG“, ugovorio je eksperta za izradu ovog plana. Zaključno sa decembrom 2024. godine, ugovoreni ekspert dostavio je izvještaj o inicijalnom istraživanju, kao i prvi nacrt Plana. Organizovao je pojedinačne intervju sa zainteresovanim stranama i 16. decembra 2024. godine održao je konsultativni online sastanak, na kojem je učestvovao veliki broj predstavnika crnogorskih institucija.

Aktivnost 7: U decembru 2024. godine u potpunosti je realizovan Program podizanja svijesti u lokalnim školama o zaštiti od požara i prevenciji šumskih požara na teritoriji opštine Bar. Program se sastojao od dvije radionice, održane u osnovnim školama „Đerd Kastrioti Skenderbeg“ u Ostrosu i „Kekec“ u Sutomoru, kao i podjele edukativno-informativnih postera na temu prevencije požara. Posteru su obogaćeni kreativnim radovima osnovaca sa radionica i sadrže informacije o preventivnim mjerama za sprječavanje požara, uputstva za obavještanje nadležnih službi i pravilima postupanja u slučaju izbijanja požara. Takođe, ugovoren je ekspert koji je zadužen za mplementaciju ovog programa.

5.4.20. Projekat FIRE FREE MED (FRED) – Prilagodavanje klimatskim promjenama i prevencija rizika od požara na Mediteranu

Projekat FIRE FREE MED – FRED, realizuje se u okviru Interreg Euro-MED programa, s ciljem primjene naprednih ICT i UAS (dron) tehnologija za prevenciju rizika od katastrofa i ublažavanje posljedica požara u Mediteranskoj regiji. Projekat se sprovodi u šest zemalja: Hrvatska, Slovenija, Italija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Portugal, u periodu od 1. januara 2024. godine do 30. septembra 2026. godine.

Koordinator projekta je Univerzitet Rijeka – Fakultet za pomorske studije, iz Republike Hrvatske, dok su partneri organizacije i institucije iz Hrvatske, Slovenije, Italije, BiH i Crne Gore. Partner iz Crne Gore je Opština Ulcinj, dok je pridruženi partner Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a.

Ukupan budžet projekta je 2.381.701,04 €, po modelu 80:20% od čega je Fond Interreg Euro-MED programa u vrijednosti od 1.905.360,83 €, dok je ukupan budžet Opštine Ulcinj 127.169.00 € (101.735,20 € je iz Interreg Euro-MED fonda).

Specifični cilj projekta je promovisanje prilagođavanja klimatskim promjenama i prevencija rizika od katastrofa kroz implementaciju tehnologija zasnovanih na ekosistemima i inovativnim metodama prevencije. Jedna od ključnih komponenti projekta je razvoj platforme za prevenciju i ublažavanje rizika od požara. Očekivani rezultati projekta su njegov doprinos jačanju otpornosti mediteranskih zajednica na požare i druge klimatske promjene kroz upotrebu naprednih tehnologija i inovativnih pristupa u upravljanju rizikom. Takođe, projektne aktivnosti omogućavaju razmjenu znanja i najboljih praksi među partnerima, što će dugoročno doprinjeti boljoj zaštiti prirodnih resursa i smanjenju šteta izazvanih požarima.

Planirane aktivnosti Opštine Ulcinj u okviru projekta su: definisanje metodologije za implementaciju pilot aktivnosti u Ulcinju, koju provodi Služba za zaštitu i spašavanje; nabavku dronova i dodatne opreme za zaštitu i spašavanje od požara; postavljanje radne stanice sa potrebnom računarskom opremom i obuka operativnog osoblja; organizacija “demo dana” u Cmoj Gori, kao dio promotivnih aktivnosti; razvoj strategije i akcionog plana za smanjenje rizika od požara, uključujući prenos znanja i iskustava.

U 2024. godini, održan je početni (kick off) sastanak projektnih partnera, 28. i 29. februara 2024. godine, u Poreču (Republika Hrvatska), kao i sastanak projektnog tima i sastanak Upravnog komiteta u okviru FRED projekta, od 12. do 14. novembra 2024. godine, u Potenci (Republika Italija), gdje su sumirani dosadašnji rezultati implementacije aktivnosti i razmjenjena su iskustava među partnerima, kao i dogovorena realizacija budućih planiranih aktivnosti u okviru projekta.

5.4.21. Program upravljanje požarima na otvorenom na Zapadnom Balkanu

Program upravljanje požarima na otvorenom na Zapadnom Balkanu (Landscape Fire Management in the Western Balkans – LFMWB) počeo je potpisivanjem Memoranduma o saradnji između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Regionalne izvršne agencije Farmahem DOOEL iz Skoplja, 28. oktobra 2022 godine. Memorandumom je predviđeno da projekat traje do 31. avgusta 2025. godine, ali je, u međuvremenu, prva faza projekta produžena do 31. decembra 2026. godine. Koordinator projekta je Farmahem DOOEL, koja ima ulogu Regionalne izvršne agencije, a Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore je

partnerska institucija koja je odgovorna za sprovođenje aktivnosti na nivou Crne Gore i uključeno je u realizaciju regionalnih aktivnosti ovog projekta.

Projekat se sprovodi u okviru Zapadnog Balkana, koji obuhvata sljedeće partnerske institucije: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Sjeverne Makedonije, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Srbije, Ministarstvo turizma i životne sredine Albanije, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja Kosova, kao i partneri koji daju stručnu podršku: Regionalni Centar za praćenje šumskih požara (RFMC), Globalni centar za praćenje požara (GFMC) i Bernski Univerzitet primijenjenih nauka iz Švajcarske (HAFL).

Glavni cilj projekta je povećanje otpornosti šuma i pejzaža na Zapadnom Balkanu od požara i poboljšanje uslova za život, kao i poboljšanje socio-ekonomskog razvoja.

Osnovni ciljevi projekta su:

Bolja saradnja – uspostavljanje trajne regionalne mreže koja doprinosi prekograničnoj razmjeni znanja i saradnji u upravljanju požarima na nivou pejzaža;

Izgradnja kapaciteta – jačanje kapaciteta za šire pristupe LFM-u koji omogućavaju efikasnu međusektorsku saradnju na više nivoa;

Donošenje boljih politika – uspostavljanje revidiranih politika i strategija za LFM, kako bi se podržalo održivo upravljanje pejzažom na lokalnom, nacionalnom i regionalnom nivou.

Projekat finansira Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (Swiss Agency for Development and Cooperation – SDC), a ukupna vrijednost projekta na nivou regiona je 4.253.710 CHF.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti na nivou Crne Gore i na regionalnom nivou gde je Crna Gora imala svoje predstavnike:

Sastanci nacionalne LFM mreže:

1. [Sastanak Nacionalne LFM mreže i radionica br. 4](#) održani su u Podgorici, 5. marta 2024. godine, gdje su učestvovali svi stejkholderi nacionalne LFM mreže. Tema radionice je bila prezentacija *Izveštaja o upravljanju požarima u Crnoj Gori*. Druga tema radionice je bila *Prezentacija nacrtu GAP analize*. Učesnici radionice su usvojili **Izveštaj o upravljanju požarima u Crnoj Gori**, dali svoja viđenja i komentare na nacrt GAP analize, sa akcentom na nedostatke iz područja prevencije i pripravnosti.
2. [Sastanak Nacionalne LFM mreže i radionica br. 5](#), održani su u Podgorici, 14. maja 2024. godine, uz prisustvo predstavnika stejkholdera nacionalne LFM mreže. Osnovna tema radionice je bila *Izveštaj o analizi nedostataka postojećeg sistema*. Učesnici su dali završne komentare na nacrt GAP analize, uz dodavanje nedostataka nastalih kao razmatranja između dvije radionice. Druga tema radionice bila je *Izveštaj o napretku izrade nacionalne strategije za prilagodljivo upravljanje pejzažom LFM*. Učesnici su odredili viziju i ciljeve buduće strategije, definisali domaću i međunarodnu legislativu na koju bi se oslonila buduća strategija i razmotrili korelaciju upravljanja požarima sa životnom sredinom i sociološko-ekonomskim aspektima.
3. [Sastanak Nacionalne LFM mreže i radionica br. 6](#), održani su u Podgorici, 20. novembra 2024. godine, uz prisustvo predstavnika stejkholdera nacionalne LFM mreže. Osnovna tema radionice je bila *Izveštaj o napretku izrade nacionalne strategije za prilagodljivo upravljanje pejzažom LFM*. Akcenat učesnika je bio na upravljanju požarima na nivou pejzaža, definisanju regionalne i međunarodne saradnje, kao i transformacijama buduće strategije upravljanja požarima na nivou pejzaža u akcije.

Sastanci LFM mreže na nivou Zapadnog Balkana:

- [Treći regionalni sastanak LFM mreže](#), održan je u Kolašinu, 15. i 16. maja 2024. godine.
- [Četvrti regionalni sastanak LFM mreže](#), održan je u Banjaluci i Cazinu (BiH), od 16. do 20. septembra 2024. godine.

Organizovan je [infodan za sprovođenje LFMWB Community-based Competitive Fund](#) s ciljem pojašnjenja uslova za finansiranje malih inicijativa vezano za LFM koncept. Nakon evaluacije izabrani su dva projekta koja će se finansirati iz ovog fonda:

1) *Oснаživanje zajednica i građana u transparentnom, odgovornom i održivom upravljanju šumskim požarima*

Projekat realizuje NVO „KOD“ – Podgorica

2) *Jačanje odgovora na požare na otvorenom prostoru*

Projekat realizuje NVO „Društvo mladih ekologa Nikšić“ – Nikšić

Delegacija LFM-a učestvovala je na Regionalnoj platformi za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i Centralnu Aziju, koja je održana u Budvi od 6. do 8. novembra 2024. godine.

5.5. Ostale aktivnosti na polju regionalne i međunarodne saradnje

U sklopu Inicijative za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE) učestvovalo se na dva regionalna sastanka, koji su održani od 6. do 8. marta 2024. godine u Skoplju i od 25. do 28. novembra 2024. godine u Gaziantepu (Republika Turska), kao i na 5 radionica na sljedeće teme: „*Privatno-javno partnerstvo u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa*“, od 27. do 29. maja 2024. godine u Beogradu (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje); „*Priprema projektnih predloga iz oblasti zaštite i spašavanja i prijava za raspoložive fondove EU – razmjena iskustava*“, od 24. do 26. septembra 2024. godine na Jahorini (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje); „*Upravljanje u vanrednim situacijama i međusektorska koordinacija sa fokusom na šumske požare*“, od 8. do 10. oktobra 2024. godine u Beogradu (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje); „*Sistemi komandovanja incidentima u jugoistočnoj Evropi – alati i procedure za interakciju hitnih službi*“, od 19. do 21. novembra 2024. godine (tri predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje, od kojih jedan u okviru saradnje sa RACVIAC-om) i „*Upravljanje stresnim situacijama*“, od 16. do 18. decembra 2024. godine, u Ljubljani (jedan predstavnik Direktorata za zaštitu i spašavanje i jedan predstavnik Medicinskog centra MUP-a). DPPI SEE je podržao učešće predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje na Evropskom forumu civilne zaštite u Briselu (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje) i Regionalnoj platformi za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i Centralnu Aziju u Budvi (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje).

Regionalna platforma/Evropski forum za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i Centralnu Aziju, održala se od 6. do 8. novembra 2024. godine u Budvi i okupila blizu 700 predstavnika iz 55 država Evrope i Centralne Azije. Regionalnu platformu organizovala je Vlada Crne Gore, u saradnji sa Kancelarijom Ujedinjenih nacija za smanjenje rizika od katastrofa (UNDRR) i uz podršku Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), Evropske komisije i Savjeta Evrope. Ovaj događaj je omogućio političkim liderima, institucijama nadležnim za smanjenje rizika od katastrofa i drugim učesnicima da se osvrnu na napredak u implementaciji Sendai okvira za smanjenje rizika od katastrofa 2015-2030 i Mape puta za smanjenje rizika od katastrofa 2021-2030, te da razgovaraju o odvažnim koracima za unapređenje otpornosti na

katastrofe u regionu, sa fokusom na proaktivno upravljanje rizicima umjesto na reagovanje na katastrofe.

U sklopu saradnje sa Ekonomskom komisijom UN za Evropu (UNECE), održan je sastanak u Podgorici sa ekspertima tokom misije za izradu Četvrtog izvještaja o upravljanju životnom sredinom, s fokusom na industrijske nesreće. Nakon toga, učestvovalo se na 13. sastanku Konferencije stranaka UNECE Konvencije o prekograničnim efektima industrijskih nesreća, uključujući seminar pod nazivom „Globalna energetska tranzicija: Jačanje industrijske sigurnosti za rješavanje nastalih rizika”, koji je održan od 27. do 29. novembra 2024. godine, u Ženevi, Švajcarska.

U okviru saradnje sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA) učestvovalo se na međunarodnoj radionici o aranžmanima za izvještavanje i pomoć u nuklearnim ili radiološkim incidentima i vanrednim situacijama, od 11. do 14. marta 2024. godine, u Beču (Austrija). Takođe, učestvovalo se i na Nacionalnoj radionici za pripremu Integrisanog plana održivosti nuklearne bezbjednosti (INSSP), od 9. do 12. septembra 2024. godine, u Podgorici.

U sklopu saradnje sa Centrom za bezbjednosnu saradnju (RACVIAC) održane su: radionica na temu „Konvencija o hemijskom oružju” u Rakitju, Zagreb i Godišnji regionalni forum na temu „Analiza trendova prisutnosti rizika i prijetnji oružjem za masovno uništenje” u Sarajevu.

U okviru TAIEX podrške, koja je imala za cilj jačanje kapaciteta službi zaštite i spašavanja i ostalih službi za prvi odgovor u slučaju akcidenta pri prevozu opasnih materija, od 1. do 4. oktobra 2024. godine u Trening centru za zaštitu i spašavanje u Podgorici, održana je obuka pripadnika opštinskih službi zaštite i spašavanja iz 19 opština, ukupno 30 polaznika, na temu reagovanja u slučaju akcidenta pri prevozu opasnih materija po EU standardima.

U sklopu Programa bilateralne saradnje između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Francuske, od 9. do 13. decembra 2024. godine u Podgorici u Trening centru za zaštitu i spašavanje, realizovana je obuka za 15 pripadnika službi zaštite i spašavanja na temu „*Zaštita i spašavanje u slučaju zemljotresa*”.

Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) donirao je Direktoratu za zaštitu i spašavanje opremu za gašenje požara na otvorenom prostoru, i to: vatrogasno crijevo 52 mm – 70 komada, vatrogasno crijevo 25 mm – 30 komada, metlarica – 23 komada, naprtnjača – 70 komada i mlaznica – 20 komada. Vrijednost donacije je 14.785,00 eura.

Pružena je pomoć Bosni i Hercegovini radi saniranja posljedica poplava, koje su zadesile centralni i južni dio zemlje, prije svega Neretvanski kanton, Centralno-bosanski kanton i Zenica-Doboj kanton (Zaključak Vlade, broj 10-011/24-55822 od 6. oktobra 2024. godine). Ministarstvo unutrašnjih poslova je uputilo tim, koji se sastojao od dvije komponente: komponenta za traganje i spašavanje iz ruševina (light USAR) i komponenta tima visokog kapaciteta za crpljenje vode (High Capacity Pumping – HCP), koji je brojao 24 vatrogasca-spasioca, 5 pripadnika Crvenog krsta Crne Gore i 4 pripadnika Direktorata za zaštitu i spašavanje (menadžment tima). Tim je bio operativan na području Jablanice i Konjica, od 7. do 11. oktobra 2024. godine. Ministarstvo unutrašnjih poslova pružilo je pomoć i u vidu vreća za spavanje – 50 komada i ćebadi – 300 komada, procijenjene vrijednosti 9.000,00 eura.

6. BUDŽET

Budžet Direktorata za zaštitu i spašavanje za 2024. godinu nalazio se na Aktivnosti Zaštita i spašavanje budžeta MUP-a i iznosio je 2.977.436,70 €, od čega se na zarade odnosilo 1.787.756,70 €. Preostala sredstva su trošena u skladu sa planiranim aktivnostima Direktorata za

zaštitu i spašavanje uglavnom na stručno osposobljavanje i usavršavanje i službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje, nabavku opreme, rashode za materijal, unapređenje sistema 112, kao i za koofinansiranje EU projekata.

Avio-helikopterska jedinica je bila posebna Aktivnost u okviru budžeta za koju je Zakonom o budžetu za 2024. godinu bilo opredijeljeno 3.040.250,71 € od čega se na zarade odnosilo 943.736,55 €. Preostala sredstva su trošena za održavanje vazduhoplova, nabavku rezervnih djelova i potrošnog materijala za avione i helikoptere, stručno usavršavanje i obuke pilota i aviomehaničara, raspisivanje otvorenih postupaka za nabavku roba i usluga za dovođenje u ispravno stanje protivpožarnih aviona, kao i za druge redovne aktivnosti Avio-helikopterske jedinice.

Kada su u pitanju budžeti jedinica lokalne samouprave u 2024. godini za zaštitu i spašavanje ukupno je bilo opredijeljeno 16.400.058,00 €¹⁰.

Planirani budžet jedinica lokalne samouprave za 2025. godinu za zaštitu i spašavanje je 15.851.485,00 €.

7. OCJENA STANJA, ZADACI I PRIORITETI U 2025. GODINI

Funkcionisanje sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori može se smatrati uspješnim i može se konstatovati da je dalo očekivane rezultate u 2024. godini.

Posebno ističemo donošenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026, kao i rad na izradi tri predloga zakona. Održane su Regionalna platforma/Evropski forum za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i Centralnu Aziju u Budvi i X konferencija Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa, raspodijeljeno je 123.752,88 eura sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje za implementaciju 9 projekata i sprovedeno više kampanja sa ciljem podizanja svijesti građana o opasnostima od požara, poplava, zemljotresa i drugih nepogoda, kao i značajan broj vježbi evakuacije nastavnog i vannastavnog osoblja i učenika osnovnih i srednjih škola. Takođe, nastavljena je edukacija nastavnog osoblja za sprovođenje međupredmetne oblasti *Obrazovanje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa*. Uspješno su implementirani brojni programi i projekti, realizovale planirane obuke, a pružena je i humanitarna pomoć Bosni i Hercegovini, radi saniranja posljedica poplava koje su pogodile centralni i južni dio zemlje. Tokom 2024. godine, učestvovalo se u aktivnostima u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, NATO-a i Inicijative za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE), regionalnoj terenskoj vježbi na temu gašenja šumskih požara u Skoplju (Sjeverna Makedonija) i regionalnoj štabnoj vježbi na temu reagovanja u slučaju poplava, u Tirani, kao i u drugim aktivnostima vezanim za evroatlantske integracije itd. Operativno-komunikacioni centar 112 (OKC 112) Direktorata za zaštitu i spašavanje, tokom 2024. godine, ukupno je primio 210.000 poziva i koordinirao sa 50 akcija spašavanja u planinama u kojima su spašene 83 osobe (66 stranih državljanai 17 crnogorskih državljana), dok su smrtno stradala 4 strana državljana. Takođe, u oblasti upravnog rješavanja, na osnovu zahtjeva, donijeto je ukupno 2681 rješenja, dozvola, odobrenja, evidencija, saglasnosti i mišljenja, upućeno 678 zahtjeva prema nadležnim ministarstvima radi izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme. Izvršeno je 468 inspekcijskih nadzora. Kontinuirano je praćeno stanje zaštite i spašavanja na teritoriji Crne Gore sa stanovišta ugroženosti od elementarnih nepogoda, većih i drugih nesreća sa akcentom na šumske požare i

---

¹⁰ Budžet – prihodi i rashodi službi zaštite i spašavanja u 2024. godini dati su u Prilogu broj 6.

poplave, prije svega, na teritoriji opštine Šavnik. Nabavljena je oprema za Avio-helikoptersku jedinicu, kao i oprema za zaštitu i spašavanje od požara i poplava i oprema za zaštitu od neeksplozivnih ubojnih sredstava.

Shodno navedenom, a u cilju unapređenja uspostavljenog sistema zaštite i spašavanja identifikovane su prioritetne aktivnosti koje je neophodno realizovati u 2025. godini, i to:

Sprovođenje aktivnosti planiranih Strategijom za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026, za 2025. godinu.

Izrada i utvrđivanje Predloga zakona o prevozu opasnih materija; Predloga zakona o eksplozivnim materijama za civilnu upotrebu; Predloga zakona o prekursorima eksploziva i Predloga zakona o obnovi nakon elementarne nepogode, tehničko-tehnološke i druge nesreće;

Izrada i donošenje Nacionalnog plana traganja i spašavanja prilikom udesa i nezgoda u civilnom vazduhoplovstvu i Nacionalnog plana zaštite i spašavanja od ekstremnih vremenskih i klimatskih događaja;

Rad na izradi dokumenta pod nazivom „Mjere prevencije i pripremljenosti upravljanja rizicima od katastrofa Crne Gore“;

Sprovođenje aktivnosti vezanih za pripremu i usvajanje Odluke o određivanju kritične infrastrukture u Crnoj Gori;

Održavanje XI konferencije Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa;

Sprovođenje osposobljavanja i provjere operativne spremnosti članova timova za zaštitu i spašavanje shodno Programu osposobljavanja za rukovođenje i koordiniranje u zaštiti i spašavanju, načinu sprovođenja programa, provjere operativne spremnosti članova Koordinacionog tima za zaštitu i spašavanje za teritoriju Crne Gore i članova opštinskog tima za zaštitu i spašavanje za teritoriju opštine, koji je definisan Pravilnikom o osposobljavanju članova Koordinacionog i Opštinskog tima za zaštitu i spašavanje („Službeni list Crne Gore“, broj 81/2020);

Organizovanje osposobljavanja i usavršavanja pripadnika specijalističkih i dobrovoljnih jedinica za zaštitu i spašavanje shodno Programu osposobljavanja i programu usavršavanja pripadnika jedinica civilne zaštite, specijalističkih jedinica za zaštitu i spašavanje i dobrovoljnih jedinica za zaštitu i spašavanje i načinu sprovođenja programa, koji je propisan Pravilnikom o osposobljavanju i usavršavanju pripadnika jedinica civilne zaštite, specijalističkih i dobrovoljnih jedinica za zaštitu i spašavanje („Službeni list Crne Gore“, broj 81/2020);

Nabavka opreme za zaštitu i spašavanje;

Održavanje uspostavljene i dalji razvoj bilateralne i regionalne saradnje, implementacija preuzetih obaveza u skladu sa međunarodnim sporazumima, učestvovanje u aktivnostima i radnim tijelima Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i NATO-a;

Učestvovanje u aktivnostima u okviru Inicijative za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE);

Učestvovanje na terenskim vježbama u okviru projekata i programa (FloodNorthALB), kao i na NATO EADRCC terenskoj vježbi „Bugarska 2025“ na temu reagovanja u slučaju prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća;

Jačanje saradnje sa lokalnim samoupravama i podizanje svijesti nadležnih lokalnih subjekata na teme vezane za smanjenje rizika od katastrofa, odnosno zaštitu i spašavanje;

Unapređenje saradnje sa svim državnim organima, organima državne uprave, ustanovama, institucijama, preduzećima, predstavnicima civilnog društva i drugim subjektima na planu

preventivnog i operativnog djelovanja, s ciljem njihovog efikasnijeg uključivanja u slučaju elementarnih nepogoda, većih i drugih nesreća;

Nastavak realizacije programa i projekata koji su započeti u prethodnoj godini, kao i realizacija novih s ciljem unapređenja stanja sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori;

Priprema projektnih ideja za kandidovanje različitim međunarodnim organizacijama;

Praćenje realizacije projekata koji se finansiraju iz sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje;

Edukacija zaposlenih u školskim i predškolskim ustanovama kroz realizaciju međupredmetne oblasti *Obrazovanje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa*;

Održavanje plovidbenosti vazduhoplova;

Stavljanje u funkciju tri protivpožarna aviona AT-802/802A i dva helikoptera za aktivnosti gašenja požara iz vazduha;

Nastavak jačanja kapaciteta Avio-helikopterske jedinice;

Učestvovanje na vazduhoplovnim sajmovima radi uvida u tendenciju razvoja vazduhoplovstva sa akcentom na helikoptersku avijaciju i gašenje požara iz vazduha;

Nastavak obuka vazduhoplovnog i tehničkog osoblja.

PRILOZI

PRILOG BROJ 1

Obrazac vođenja evidencije o intervencijama službi zaštite i spašavanja za 2024. godinu

Vrsta intervencije		Br. intervencija	Napomena
Požari u zatvorenom prostoru	Stambeni objekti	389	
	Pomoćni objekti	121	
	Poslovni i industrijski objekti	80	
Požari na otvorenom prostoru	Sumski	824	
	Nisko rastinje i srednjogorica	2434	
	Sijena	76	
	Kontejneri - deponije	1626	
Požari na motornim vozilima	PMV	209	
	TMV	24	
	U željezničkom saobraćaju	6	
Požari na elektro instalacijama i uređajima	Dalekovodi - električni stubovi	85	
	Trafostanice	16	
Intervencije na putevima	Saobraćajne nesreće - izvlačenje povrijeđenih	245	
	Intervencije prilikom akcidenta sa opasnim materijama	26	
	Raščišćavanje i pranje puta nakon udesa	389	
	Pretraživanje terena u potrazi za nestalim licima	158	
Akcije spašavanja prilikom elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća	Požar	7	
	Poplava	165	
	Ruševina	5	
	Klizišta - Odroni	8	
	Spašavanja u planinama i kanjonima	55	
	Nezgode u civilnom vazduhoplovstvu	5	
Usluge – dostava vode	Građanima	2023	
	Preduzećima i ustanovama	514	
Dežurstva prilikom javnih okupljanja	Sportske i kulturne manifestacije	502	
	Ostalo	58	
Tehnička podrška prilikom akcija spašavanja	Spašavanje životinja	271	
	Ostalo	666	
Dežurstva prilikom uklanjanja bespravno podignutih objekata po pozivu nadležnih službi		149	
Ostalo	Lažne dojave građana, poziv za kontrolisano paljenje, punjenje goriva ...	2480	
Ukupno:		13616	

PRILOG BROJ 2**KADROVSKA STRUKTURA SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U 2024. GODINI**

Opština	Broj zaposlenih u stalnom radnom odnosu		Broj zaposlenih po ugovoru		Ukupno		Broj nepopunjenih radnih mjesta prema sistematizaciji	
	Vatrogasci-spasioci	Ostali	Vatrogasci-spasioci	Ostali	Vatrogasci-spasioci	Ostali	Vatrogasci-spasioci	Ostali
Andrijevica	14	6	/	3	14	9	/	/
Bar	39	3	/	1	39	4	2	3
Berane	33	6	0	1	33	7	1	1
Bijelo Polje	19	/	/	14	19	14	10	3
Budva	59	9	24	4	83	13	14	9
Cetinje	28	2	/	1	28	3	1	/
Danilovgrad	19	7	0	0	19	7	10	10
Gusinje	9	7	2	2	11	9	3	2
Herceg Novi	42	2	2	/	44	2	/	/
Kolašin	13	1	1	2	14	3	3	2
Kotor	22	/	2	/	24	/	4	
Mojkovac	10	10	/	1	10	11	2	1

Nikšić	55	24	0	0	55	24	5	10
Petnjica	6	1	/	1	6	2	1	4
Plav	21	4	/	/	21	4	3	3
Plužine	3	11	/	/	3	11	/	/
Pljevlja	25	5	/	/	25	5	7	2
Podgorica	64	28	/	/	64	28	11	7
Rožaje	21	9	/	9	21	18	3	8
Šavnik	6	3	/	/	6	3	/	/
Tivat	28	4	5	0	33	4	8	1
Ulcinj	36	4	2	2	38	6	4	2
Žabljak	9	2	0	3	9	5	1	0
UKUPNO	581	148	38	44	619	192	93	68

PRILOG BROJ 3

STEPEN OBRAZOVANJA ZAPOSLENIH U SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U 2024. GODINI (vatrogasci-spasioci i ostali koji su na neodređeno i po ugovoru)					
Opština	osnovna škola	III i IV nivo kvalifikacije obrazovanja	V, VI, VII nivo kvalifikacije obrazovanja	magistarske i doktorske studije	napomena:
Andrijevica	/	20	3	/	/
Bar	/	33	10	/	/
Berane	1	34	5	/	/
Bijelo Polje	/	29	4	/	/
Budva	/	87	9	/	/
Cetinje	/	26	5	/	/
Danilovgrad	0	22	4	0	/
Gusinje	2	14	4	/	/
Herceg Novi	/	41	5	/	/
Kolašin	/	13	4	/	/
Kotor	/	20	4	/	/
Mojkovac	/	17	4	1	/

Nikšić	1	12	66	0	/
Petnjica	/	8	/	/	/
Plav	/	22	3	/	/
Plužine	0	12	2	0	/
Pljevlja	/	26	4	/	/
Podgorica	3	71	16	2	/
Rožaje	/	28	10	1	/
Šavnik	/	8	1	/	/
Tivat	/	34	1	2	/
Ulcinj	/	24	20	/	/
Žabljak	/	12	2	/	/
UKUPNO	7	613	185	6	/

PRILOG BROJ 4**STAROSNA STRUKTURA SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U 2024. GODINI**

Opština	Do 25 godina		Od 25 godina do 45 god		Od 45 godina do 55 god		Preko 55 godina		Ukupno	
	Vatrogasci-spasioci	Ostali	Vatrogasci-spasioci	Ostali	Vatrogasci-spasioci	Ostali	Vatrogasci-spasioci	Ostali	Vatrogasci-spasioci	Ostali
Andrijevisa	4	5	8	4	2	/	/	/	14	9
Bar	4	/	22	1	10	3	3	/	39	4
Berane	3	/	19	2	8	2	3	3	33	7
Bijelo Polje	/	11	11	1	8	2	/	/	19	14
Budva	17	/	48	6	18	5	/	2	83	13
Cetinje	3	/	14	1	12	1	/	/	28	3
Danilovgrad	6	/	9	4	4	2	/	1	19	7
Gusinje	2	/	7	6	1	/	1	3	11	9
Herceg Novi	2	/	34	1	8	1	/	/	44	2
Kolašin	1	1	5	1	3	1	5	/	14	3
Kotor	/	/	19	/	5	/	/	/	24	/
Mojkovac	2	/	/	4	3	3	/	4	10	11
Nikšić	10	/	20	7	23	12	2	5	55	24

Petnjica	2	1	4	1	/	/	/	/	6	2
Plav	/	/	11	2	9	/	1	2	21	4
Plužine	0	/	3	7	/	1	/	3	3	11
Pljevlja	/	/	11	1	10	3	4	1	25	5
Podgorica	10	2	36	10	17	10	1	6	64	28
Rožaje	2	8	17	5	1	3	1	2	21	18
Šavnik	/	/	4	1	1	2	1	/	6	3
Tivat	9	/	20	/	3	2	1	2	33	4
Ulcinj	3	/	30	6	3	/	2	/	38	6
Žabljak	1	1	7	4	1	/	/	/	9	5
UKUPNO	81	29	359	75	150	53	25	34	619	192

SMJEŠTAJNI KAPACITETI SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U 2024. GODINI					
Opština	Površina (m²)			Adekvatan/neadekvatan	Vlasnička struktura
	smještajni	garažni	magacinski		
Andrijevića	30 m ²	60 m ²	20 m ²	Adekvatan	Opština Andrijevića
Bar	1204,64 m ²	422,40 m ²	50 m ²	Adekvatan	Opština Bar
Berane	743,50 m ²	371,30 m ²	85,20 m ²	Adekvatan	Opština Berane
Bijelo Polje	523 m ²	268 m ²	20 m ²	Neadekvatan	Opština B Polje
Budva	150 m ²	60 m ²	30 m ²	Neadekvatan	Opština Budva
Cetinje	336 m ²	220 m ²	100 m ²	Adekvatan	Prijestonica Cetinje
Danilovgrad	420 m ²	240 m ²	60 m ²	Adekvatan	Opština Danilovgrad
Gusinje	250 m ²	150 m ²	50 m ²	Adekvatan	Opština Gusinje
Herceg Novi	247 m ²	409 m ²	247 m ²	Adekvatan	Opština H Novi
Kolašin	90 m ²	129 m ²	30 m ²	Neadekvatan	Opština Kolašin
Kotor	1000 m ²	/	/	Neadekvatan	Opština Kotor
Mojkovac	200 m ²	250 m ²	30 m ²	/	Opština Mojkovac
Nikšić	244 m ²	109 m ²	75 m ²	Neadekvatan	Opština Nikšić

Petnjica	20 m ²	40 m ²	/	Neadekvatan	Opština Petnjica
Plav	50 m ²	72 m ²	30 m ²	Adekvatan	Opština Plav
Plužine	/	/	396 m ²	Adekvatan	Privr. korišćenje
Pljevlja	223 m ²	233 m ²	23 m ²	Neadekvatan	Opština Pljevlja
Podgorica	500 m ²	1000 m ²	800 m ²	Adekvatan	Glavni grad Podgorica
Rožaje	240,00 m ²	220,00 m ²	20,00 m ²	Neadekvatan	Opština Rožaje
Šavnik	100 m ²	208 m ²	106 m ²	Adekvatan	Opština Šavnik
Tivat	60 m ²	/	200 m ²	Neadekvatan	Vojska CG
Ulcinj	300 m ²	150 m ²	100 m ²	Adekvatan	Opština Ulcinj
Žabljak	200 m ²	200 m ²	10 m ²	Adekvatan	Opština Žabljak

PRILOG BROJ 6

BUDŽET – PRIHODI I RASHODI SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U 2024. GODINI						
Opština	Budžet za 2024. godinu	Bruto zarade	Prihodi od usluga	Rashodi		Planirani budžet za 2025. godinu
				Za održavanje opreme, vozila, objekata...	Za električnu energiju, gorivo...	
Andrijevica	227,232.00 €	212,932.00 €	/	4,000.00 €	5,800.00 €	227,232.00 €
Bar	952,145.76 €	860,855.74 €	3,805.00 €	27,876.52 €	39,854.47 €	1,165,000.00 €
Berane	760,420.00 €	447,652.03 €	18,907.00 €	6,463.06 €	9,821.24 €	811,340.00 €
Bijelo Polje	616,260.00 €	305,000.00 €	23,347.50 €	37,000.00 €	49,000.00 €	622,560.00 €
Budva	2,080,390.97 €	1,805,166.44 €	/	40,709.91 €	45,281.22 €	3,999,000.00 €
Cetinje	574,465.00 €	475,015.00 €	/	66,967.90 €	85,779.50 €	585,640.00 €
Danilovgrad	383,633.00 €	344,803.00 €	/	27,200.00 €	4,000.00 €	556,546.00 €
Gusinje	247,060.00 €	197,860.00 €	/	2,500.00 €	5,600.00 €	294,700.00 €
Herceg Novi	1,009,000.00 €	600,000.00 €	6,000.00 €	207,000.00 €	70,000.00 €	1,768,000.00 €
Kolašin	346,000.00 €	305,600.00 €	/	23,000.00 €	14,000.00 €	356,600.00 €
Kotor	1,332,500.00 €	/	15,000.00 €	33,000.00 €	35,000.00 €	Budžet nije usvojen
Mojkovac	361,960.00 €	289,400.00 €	/	10,000.00 €	30,000.00 €	424,900.00 €

Nikšić	1,413,254.00 €	/	34,500.00 €	/	34,000.00 €	1,405,487.00 €
Petnjica	61,382.00 €	75,734.00 €	/	3,039.00 €	1,719.00 €	155,700.00 €
Plav	395,048.64 €	374,196.66 €	/	5,488.58 €	6,946.82 €	391,400.00 €
Plužine	288,500.00 €	227,500.00 €	/	5,508.05 €	8,205.46 €	235,500.00 €
Pljevlja	762,521.00 €	616,171.00 €	5,208.00 €	8,918.98 €	19,688.17 €	830,420.00 €
Podgorica	2,250,867.82 €	1,721,473.77 €	29,589.02 €	31,684.29 €	54,578.00 €	3,146,900.00 €
Rožaje	439,118.00 €	507,500.00 €	/	12,000.00 €	9,000.00 €	650,560.00 €
Šavnik	270,500.00 €	143,300.00 €	/	38,500.00 €	81,200.00 €	283,500.00 €
Tivat	788,500.00 €	755,652.58 €	/	41,837.00 €	12,870.00 €	805,200.00 €
Ulcinj	568,000.00 €	696,700.00 €	4,000.00 €	13,000.00 €	12,000.00 €	844,800.00 €
Žabljak	271,300.00 €	204,500.00 €	/	34,500.00 €	15,200.00 €	289,500.00 €
UKUPNO	16,400,058.19 €	10,962,512.22 €	140,356.52 €	680,193.29 €	649,543.88 €	19,850,485.00 €

PRILOG BROJ 7**ANGAŽOVANJE ODSJEKA ZA NUS U PERIODU OD 01.01. DO 31.12. 2024. GODINE**

Mjesec januar				
1.	Bijelo Polje	01.01		2 rb
2.	Tivat	02.01		predmeti KD
3.	Kotor	03.01		predmeti KD
4.	Podgorica	04.01		suzavac
5.	Podgorica	05.01		predmeti KD
6.	Budva	05.01		predmeti KD
7.	Kotor	05.01		predmeti KD
8.	Pljevlja	06.01		predmeti KD
9.	Nikšić	07.01		predmeti KD
10.	Berane i Andrijevića	08.01		pirotehnika i kontrola sredstava
11.	Tivat	09.01		predmeti KD i 2 mbm
12.	Kotor	09.01		predmeti KD
13.	Podgorica	10.01		2 tog
14.	H. Novi	11.01		predmeti KD
15.	Nikšić	12.01		pirotehnička sredstva
16.	Podgorica	16.01		asistencija FC
17.	Podgorica	22.01		preuzimanje pirotehnike
18.	Ulcinj	23.01		pretraga podmorja
19.	H. Novi	30.01		ronjenje (5 avio bombi – 600kg)
Mjesec februar				
20.	Podgorica – Rogame	01.02		vještačenje sa FC
21.	H. Novi	05.02		izviđanje podmorja
22.	Podgorica	05.02		avio bomba 90 kg
23.	Podgorica	06.02		sastanak sa OEBS-om
24.	Cetinje	06.02		predmeti KD
25.	Podgorica	07.02		1 rb i 1 tog
26.	Kotor	08.02		1 rb
27.	H. Novi	11.02		1 rb
28.	Podgorica – Siti kvart	15.02		1 rb
29.	Nikšić-Bar	16.02		predmeti KD -1rb
30.	Podgorica	18.02		predmeti KD
31.	Kolašin	19.02		1 rb
32.	Bar	20.02		1 tog
33.	Podgorica – Rogame	21.02		vještačenje predmeta KD
34.	Nikšić	22.02		predmeti KD
35.	Podgorica	23.02		1 tog
36.	Cetinje	24.02		1 rb
37.	H. Novi	25.02		predmeti KD

38.	Podgorica – Rogame	26.02		vještačenje predmeta KD
39.	Mojkovac	27.02		1 rb
40.	Podgorica – Rogame	28.02		vještačenje predmeta KD
41.	Nikšić	29.02		predmeti KD
Mjesec mart				
42.	Kotor – Budva	03.03.		municija
43.	Nikšić	03.03		1 rb
44.	Danilovgrad	06.03		1 rb i crni barut
45.	Cetinje	06.03		2 rb
46.	Kolašin	07.03		1 rb
47.	Nikšić	14.03		predmeti KD
48.	Podgorica	16.03		1 tog
49.	Zeta	20.03		predmeti KD
50.	Bar	21.03		prevoz delegacije
51.	Nikšić	21.03.		predmeti KD
52.	Kotor	22.03.		1 mbm
53.	Nikšić	22.03.		predmeti KD
54.	Podgorica	24.03.		2 tog
55.	Budva	27.03.		4 rb
56.	Podgorica	28.03.		vještačenje sa FC
57.	Podgorica	31.03		pretraga terena
Mjesec april				
58.	Podgorica – Rogame	02.04		sortiranje riješenih predmeta KD za uništavanje
59.	Podgorica – Sastavci	03.04		1 rb
60.	Berane	04.04		pretraga terena; 1 tog
61.	Podgorica – osnovni sud	05.04		transport oružija
62.	H. Novi – Karatoč	09.04		vađenje iz podmorja 3 avio bombe (oko 400kg)
63.	Bar	09.04		1 tog
64.	H. Novi, Kotor i Tivat	11.04		izviđanje lokacija za uništavanje bombe
65.	Tivat – Vučija uvala	12.04		uništavanje pod vodom avio bombe
66.	Podgorica	12.04		1 mbm
67.	H. Novi	13.04		1 tog
68.	Bar	14.04		1 rb
69.	Danilovgrad – Frutak	15.04		topovska đulad (25kg)
70.	Podgorica – Zabjelo	17.04		predmeti KD
71.	Podgorica – Kozaračka	18.04		1 rb
72.	Podgorica – Osnovni sud	19.04		predmeti KD za uništavanje
73.	Podgorica – brdo Gorica	22.04		pretraga terena po zahtjevu Glavnog grada
74.	Nikšić – Željezara	23.04		30 kom tog
75.	Nikšić – Željezara	30.04		2 tog
76.	Berane	30.04		2 rb
Mjesec maj				
77.	Bijelo Polje	01.05		1 rb i eksploziv
78.	Pljevlja	02.05		1 brs i municija
79.	H. Novi	03.05		podvodne aktivnosti
80.	Nikšić	04.05		eksploziv i inicijalna sredstva
81.	Bar – Sutomore	05.05		1 brs
82.	Cetinje	06.05		1 rb i municija
83.	Podgorica	07.05		asistencija UP

84.	Podgorica	08.05		preuzimanje opreme iz donacije ITF
85.	Danilovgrad	08.05		asistencija pri pretresu stana, transport predmeta KD
86.	Podgorica	09.05		asistencija FC
87.	Zeta	09.05		1 trm
88.	Podgorica	10.05		1 rb
89.	Nikšić - Željezara	13.05		2 ab (oko 200 kg)
90.	Podgorica – Rogame	14.05		vještačenje sa FC
91.	Budva – Petrovac	15.05		1 mbm
92.	Nikšić – Buster	16.05		veća količina sredstava po zapisniku
93.	Tivat i H. Novi	17.05		brodska pirotehnička sredstva
94.	Andrijevića	18.05		1 rb
95.	Nikšić	18.05		pretraga terena
96.	Podgorica	18.05		1 rb
97.	Kolašin	21.05		1 protivoklopna raketa
98.	Kotor – Dragalj	22.05		1 tog
99.	Podgorica – Bioče	25.05		1 tog
100.	Kolašin – Mateševo	26.05		1 tog
101.	Bosna i Hercegovina	27-31.05		obuka 1 službenika za spašavanje na brzim vodama
102.	Baku – Azerbejdžan	28-31.05		seminar u vezi razminiranja
103.	Kotor, Budva i Tivat	29.05		transport oružija iz OB
104.	Bar i Ulcinj	31.05		transport oružija iz OB
Mjesec jun				
105.	Kolašin	01.06		predmeti KD
106.	Bar – Luka Bar	03.06		asistencija službenicima UP i Carine
107.	Bar – Luka Bar	04.06		asistencija službenicima UP i Carine
108.	Gusinje i Plav	05.06		veća količina NUS-a
109.	Danilovgrad	05.06		sredstva za FC
110.	B. Polje	07.06		pretraga terena
111.	Herceg Novi	08.06		1 tog
112.	Danilovgrad – Klikovače	11.06		1 rb
113.	Nikšić	14.06		2 rb
114.	Kolašin	14.06		predmeti KD
115.	Podgorica	17.06		asistencija UP za oružije u CB Podgorica
116.	Bar	18.06		1 rb
117.	Kotor	18.06		pretraga terena sa metal detektorima
118.	Podgorica	18.06		asistencija UP za oružije u CB Podgorica
119.	Berane	19.09		1 brs
120.	Podgorica	19.06		asistencija UP za oružije u CB Podgorica
121.	Kolašin	20.06		1 rb
122.	Berane	20.06		sredstva za FC
123.	Podgorica	20.06		asistencija UP za oružije u CB Podgorica
124.	Kolašin	21.06		sredstva za FC
125.	Podgorica	21.06		asistencija UP za oružije u CB Podgorica
126.	Nikšić	21.06		1 rb

127.	Podgorica	23.06		pretraga terena sa metal detektorima	
128.	Podgorica	26.06		preuzimanje veće količine iz "19.decembar" 1,6t	
129.	Tuzi	27.06		asistencija UP – pretres	
130.	Zeta	27.06		sredstva za FC	
131.	Kolašin – Kraljske bare	28.06		školska sredstva	
132.	Podgorica	29.06		sredstva za FC	
133.	Ulcinj	29.06		1 rb	
134.	Zeta	29.06		1 rb	
135.	Kolašin	30.06		uništavanje 4 rb	
Mjesec jul					
136.	Cetinje – Brajići	01.07		1 rb	
137.	Podgorica – Rogame	01.07		asistencija FC	
138.	Podgorica	02.07		asistencija UP za oružije u CB Podgorica	
139.	B. Polje	02.07		pretraga terena	
140.	Podgorica	04.07		asistencija UP za oružije u CB Podgorica	
141.	Nikšić	09.07		1 tog	
142.	Podgorica	10.07		asistencija FC	
143.	H. Novi	11.07		preuzimanje kompresora i pretraga terena	
144.	Bijelo Polje	13.07		1 rb, pretraga terena 1 mbm	
145.	Plav – Gusinje	14.07		pretraga terena, 3 rb	
146.	Nikšić	15.07		pretraga terena 1 pancirno zrno	
147.	Andrijevica	16.07.		izvidjanje i pretraga korita rijeke Lim	
148.	Nikšić	17.07		sredstva za FC - predmeti KD	
149.	Nikšić	18.07		preuzimanje sredstava od VCG- Trubjela	
150.	Berane i Andrijevica	19.07		pretraga korita rijeke Lim - 1 rb	
151.	Podgorica – Bioče	20.07		pretraga terena	
152.	Podgorica – Rogame	22.07		vještačenje sa FC	
153.	Podgorica	23.07		1 rb	
154.	Podgorica	26.07		vještačenje sa FC	
155.	Podgorica	28.07		1 mbm	
156.	Tivat	29.07		1 rb, 1 rrb, 1 tromblonska mina	
157.	Nikšić	29.07		1 tromblonska mina	
158.	Kolašin	30.07		2 mbm	
159.	Podgorica	31.07		1 rb	
Mjesec avgust					
160.	Tuzi	03.08		5 kapsli	
161.	Podgorica	05.08		puščana municija 123 kom i 8 kg privrednog eksploziva	
162.	Podgorica	05.08		vještačenje sa FC	
163.	Andrijevica	06.08		pretraga korita rijeke Lim-1 rb	-
164.	Bar	07.08		1 rb	
165.	Nikšić	07.08		1 rb	
166.	Nikšić	08.08		predmeti KD	
167.	Bar	11.08		predmeti KD	-
168.	Kotor -Krivošije	11.08		protiv avionski metak	
169.	Podgorica	12.08		1 mbm	
170.	Nikšić	15.08		pretraga terena na osnovu zahtjeva Opštine Nikšić na pronalasku NUS-a	

171.	Nikšić	16.08	pretraga terena na osnovu zahtjeva Opštine Nikšić na pronalasku NUS-a
172.	Podgorica	16.08	1 tromblonska mina
173.	Plav	17.08	1 rb
174.	Andrijevića	18.08.	1 tog
175.	Nikšić	19.08	pretraga terena na osnovu zahtjeva Opštine Nikšić na pronalasku NUS-a
176.	H. Novi	20.08	1 tog
177.	Podgorica	21.08	preuzimanje "low order" opreme
178.	Berane	21.08	otpočinjanje projekta za uništavanje NUS-a
179.	Nikšić	22.08	pretraga terena na osnovu zahtjeva Opštine Nikšić na pronalasku NUS-a
180.	Cetinje	22.08	predmeti KD
181.	Podgorica	23.08	1 rb
182.	Nikšić	24.08	pretraga terena na osnovu zahtjeva Opštine Nikšić na pronalasku NUS-a
183.	Berane	26.08	kontrola projekta za uništavanje NUS-a
184.	Podgorica – Rogame	28.08	vještačenje sa FC
185.	Berane	29.08	uništavanje 1 rb
186.	B. Polje – Godijevo (samoubistvo)	29.08	asistencija UP
187.	Podgorica	30.08	asistencija UP
188.	H. Novi	31.08	1 rb
Mjesec septembar			
189.	Danilovgrad – Bandićke livade	01.09	asistencija UP
190.	Kotor	02.09	1 tog
191.	Danilovgrad – ronjenje	04.09	34 rb, 2 tog, 2 ab i 1 mbm
192.	Berane	05.09	kontrola projekta za uništavanje NUS-a
193.	Kotor – Lastva Grbaljska	07.09	1 mbm
194.	Bar – Sutomore	09.09	predmeti KD
195.	Podgorica	10.09	asistencija UP
196.	Berane	11.09	kontrola projekta za uništavanje NUS-a
197.	Podgorica	12.09	asistencija UP
198.	Podgorica	16.09	vještačenje sa FC
199.	Budva – Petrovac	16.09	1 tog
200.	Berane	19.09	kontrola projekta za uništavanje NUS-a
201.	Andrijevića	19.09	3 tog i 300 gr eksploziva
202.	Kotor	22.09	1 tog
203.	Andrijevića	22.09	1 rb i municija
204.	Podgorica	23.09	sastanak sa doo Đurković i Decom
205.	Kotor	23.09	2 rb
206.	Mojkovac	24.09	pirotehnika 1.500 kg
207.	Berane	24.09	pirotehnika
208.	Berane	26.09	transport NUS-a radi skladištenja
209.	Bar – Dupilo	26.09	1 rb
210.	H. Novi – Orijen	29.09	trm
211.	Berane	30.09	transport NUS-a radi skladištenja
212.	Podgorica	30.09	asistencija UP (izuzimanje predmeta KD)
Mjesec oktobar			

213.	Podgorica	01.10	asistencija UP
214.	Berane	02.10	transport NUS-a radi skladištenja
215.	Beograd – R. Srbija	02-05	sastanak
216.	Podgorica – Rogame	03.10	Početak adaptacije magacina Rogame
217.	Kotor	04.10	NUS
218.	Podgorica – Rogame	08.10	asistencija FC
219.	Berane – Poliex	11.10	kontrola projekta za uništavanje NUS-a
220.	Berane	11.10	1 rb
221.	Danilovgrad	14.10	asistencija SPO
222.	Podgorica	15.10	2 tog
223.	Podgorica	17.10	asistencija FC
224.	Berane	18.10	kontrola projekta za uništavanje NUS-a
225.	Berane	18.10	sredstva za FC
226.	Andrijevića i Berane	19.10	sredstva za FC i dimne kutije
227.	H. Novi – Vrbanj	20.10	4 brs
228.	Kotor – Verige	22.10	6 tog (100kg)
229.	H. Novi	22.10	400 kg pirotehnike
230.	Podgorica – Rogame	23.10	uređivanje magacina
231.	Berane	24.10	kontrola projekta za uništavanje NUS-a
232.	Danilovgrad	24.10	asistencija UP
233.	Podgorica	28.10	sredstva za FC 2 rb
234.	Podgorica	28.10	1 rb poštuju život vrati oružje
235.	Bijelo Polje	29.10	2 tog
236.	Podgorica	30.10	asistencija FC
237.	Podgorica	30.10	asistencija UP
238.	Nikšić	31.10	3rb
239.	H. Novi	31.10	pretraga terena 1 mbm
240.	Podgorica – Gornje Mrke	31.10	1 mbm
Mjesec novembar			
241.	Berane	01.11	kontrola projekta za uništavanje NUS-a
242.	Ulcinj – Meterizi	03.11	1 mbm
243.	Podgorica	04.11	asistencija UP
244.	Berane	05.11	kontrola projekta za uništavanje NUS-a
245.	Podgorica	07.11	2 brs
246.	Cetinje	13.11	1 tog
247.	Podgorica	14.11	kontrola projekta Rogame od strane predstavnika ITF i USA
248.	Berane	14.11	kontrola projekta uništavanja NUS-a od strane predstavnika ITF i USA
249.	Podgorica	15.11	1 rb
250.	Bar	18.11	1 mbm
251.	Kotor	19.11	2 tog (100 kg)
252.	Podgorica	20.11	predmeti kd
253.	H. Novi	22.11	predmeti kd
254.	Podgorica	25.11	predmeti kd
255.	Kolašin	27.11	2 tog

256.	Kotor	28.11		3 rb	
257.	Berane	29.11		kontrola projekta za uništavanje NUS-a	
258.	Podgorica	30.11		predmeti kd	
Mjesec decembar					
259.	Podgorica	03.12		predmeti kd	
260.	Berane	04.12		kontrola projekta za uništavanje NUS-a	
261.	Podgorica	06.12		predmeti kd	
262.	Berane	11.12		kontrola projekta za uništavanje NUS-a	
263.	Kotor	12.12		1 tog	
264.	Podgorica	13.12		asistencija FC	
265.	Berane	13.12		transport NUS-a za sledeći projekat	
266.	Nikšić	17.12		predmeti kd	
267.	Plav	18.12		2 rb	
268.	B. Polje	19.12		1 rb	
269.	Podgorica	19.12		1 rb	
270.	Kolašin	20.12		predmeti kd	
271.	Nikšić	22.12		predmeti kd	
272.	Podgorica	23.12		predmeti kd	
273.	Nikšić	24.12		predmeti kd	
274.	Berane	25.12		završna kontrola projekta za uništavanje NUS-a i transport NUS-a za skladištenje	
275.	Danilovgrad	30.12		predmeti kd	
276.	Danilovgrad	31.12		transport naoružanja	